

NÔNG-CO MIN-ĐAM

18 avril 1918

THƯỢNG ĐANG DƯỢC PHÒNG G. RENOUX

NHỨT HẠNG BẢO-TÉ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon

Tiệm củ của ông HOLBÉ và RENOUX

Y-khoa dược liệu đủ thứ

Vật liệu để bào chế thuốc

Vật liệu để dùng chụp hình

Đồ tiện dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc

Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc

Đồ phụ tùng về máy chụp hình

Kiền và giấy để chụp hình

Đồ để dùng bó rịt

Dầu thơm thượng hạng đủ thứ

Dầu mãng (Bạc-hà) thượng hạng

Thuốc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phiên của ông Holbé chế ra.

Như vị nào có mua thuốc của Thượng đẳng Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S. — Nếu vị nào có gởi thư xin, thì nhà Thượng-đẳng Dược-phòng G. Renoux sẽ gởi cho không một cuốn Dược-tính-học-biên có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Thư: 2.500 exemplaires

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce
PARAISSANT LE JEUDI

17e ANNÉE
NĂM THỨ 17
Ngày 28 Avril
1918

農 賈 茗 談

Số 61
Ngày 15 tháng ba
năm Mậu-Ngũ

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

BIÊN GIÁ BÁN TRONG CỎI ĐỒNG-DƯƠNG Một năm..... 5 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 15 ABONNEMENTS France et Colonies Us-aa..... 20fr.00 Six mois..... 12 00 Les abonnements sont payables d'avance	Chủ-nhơn: F. CANAVAGGIO Quản-lý, kiêm Chánh-chủ-bút: Nguyễn-chánh-Sát Đóng-thúc-Liên-đồng: Nguyễn-viên-Kiểu	PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES La ligne de 0=065 de large... 1 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait. RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bồn-quản mã thương nghị.

Direction, Rédaction et Administration: 43, rue Hamelin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Xin khán-quan lưu ý.
2. Nam-Việt tại-nguyên.
3. Tờ phúc-hâm của Hội Nông-nghiệp.
4. Nghĩa-quyền.
5. Dựng xưởng làm nghề.
6. Thế giới lần nữa.
7. Đồng-Dương thời sự. — Luy-vi tinh.
8. Tờ châu-tri Hội Nông-thập-Tự.
9. Pháp Việt tương thân.
10. Thơ Vay-mười-phát.
11. Đều làm ai nó lấp tai.
13. Ai có giấy vụng để dành mà bán.
14. Cung tưng lương-y.
15. Hỉ tin.
16. Một điều rất hại.
17. Mã ngựa có nên kêu là Nghĩa-trưng chăng?
18. Đại-Pháp là ngbi.
19. Ai tợn. — Tri sanh giả diêu.
20. Trình thám tưu thuyết.
21. Vài lời cảm tạ.
22. Các lời rao thương mại.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỒN
Phẩm mà đơn-bà khác hơn đơn-ông thì chỉ có 2 điều: 1- đường-kinh, 2- san-đế mà thôi. Nên hề muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặn. Nếu đường-kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho được, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, lạc-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, tru-huật trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra.

Tiệm tại đây, từ ngày dựng phương thuốc máu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hàng giờ lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm huân để trị cho các chứng bệnh đơn-bà đều đặn hết.

Còn như bình thời mà thường nặng thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà với sanh con dễ cháu cũng nhiều, chỉ như đơn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại động an thai hễ sản, chứng sanh con ra nặng nhẹ mà nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đơn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chà trị các chứng kể ra sau này:
1- Đường-kinh hoặc trễ, hoặc sớm, hoặc ít, hoặc nhiều;
2- Bạch-dãi, Bạch-dâm, ra hoai không dứt;
3- Đường-kinh hoặc vàng đục, hoặc đen lấm;
4- Khí huyết đều hư, đường-kinh không có;
5- Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm băng;
6- Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thể huyết, trong bụng thì đau;
7- Thân thể chẳng yên, xây-xâm một mảy, ăn uống không tiêu;
8- Đau lưng, mỏi chân, vàng mắt, òm gáy;
9- Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoai;
10- Bề rớt ở huyết mà đau, hoặc là nhao nhào ra.

với nước trà. Còn đơn-bà dễ thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.
CỬ AN: Những đồ đông-sít, lạnh lẽo, cứng là đồ rang-nướng nóng nẩy, đặc-dị chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2 huôn, giá là..... 1 \$ 00

Tễ sanh được thủy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghệ Y-thuật đã nghiệm cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tiến hoá chứng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chứng nầy, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay đơn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu chủ trị các chứng kể ra sau này:

- Vết các chứng ban,
- Bốn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh nhức đầu,
- Thời chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mửa yã,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trùng phong trùng dâm,
- Bất tỉnh như sị,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiết máu kiết dâm,
- Nhứt mũi cùng minh,
- Tinh thần bả hoải,
- Trùng thứ phát nóng,
- Thủy thổ bất phục,
- Vị chẳng tiêu hoá,
- Đi ghe đại sảng,
- Son phong chanh rét,
- Da ngứa nổi sần.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. — Con nít chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 \$ 90

Nhị-khoa-căng-co-táng

Chủ trị con nít cấp mạng kinh phong, cùng các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:
Cảm mạo phong hang, mình nóng, mặt đỏ, đăm ngàn chặn con mắt lao liên, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bất tỉnh như sị, miệng mũi trắng khí, trong ruột đau thốc, hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc khò khè và giật tay giật chân, đường đại huật bón, hoặc miệng móm khó khàn lại hay khác nước, ấy là chứng **CÁP-KHINH PHONG** phải dùng nước trà mà uống với thuốc này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mửa, khi tả rút tay, rút chân, da mặt xanh, vàng mét, òm gáy khô khè, ợc sữa, ăn uống chẳng được, khò có nước mắt, đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại đường tiểu không tốt, tay chân lạnh ngắt, rét lâu chẳng hết, ấy là chứng **MÀNG-KHINH-PHONG**, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 2 gói, mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ được các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

Bạch trược cao

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gât, lậu mủ, hoặc trắng nước vàng, hoặc lậu ké, lậu huyết, chảy ra dầm dề cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trừ được các chứng bệnh độc.

Trong mỗi hiệp đều có chỉ cách dùng.

Mỗi hiệp giá là..... 0 \$ 50

ĐỒ-TÁI-SANH

Đại dược-Phòng
36, rue Gialong, 26. — CHOLON

Tại đơn-hiệu tôi có bán đủ các thứ thuốc như máy nhà thuốc lớn của Langsa và đủ các hiệu của máy nhà thuốc danh tiếng trên Tàu, bản hiệu cũng có chế nhiều thứ thuốc rất hay: Như một thứ thuốc theo kiểu sau đây, để mà trị-dâm đường-puồi, và trừ các chứng bịnh hồ, như:

Ho-lao, no-tôn, ho có máu, ho-phong, no-giô, chẳng luận là lâu hay mau, hề dùng tới nó thời tất nhiên thần hiệu, và xin quý ông coi cho kỹ những thuốc của đơn-hiệu tôi thời xuất.

12 ve giá là... 3.00
1 ve giá là... 0.30

TẠI ĐƠN-HIỆU

Có trồng rừng và bịch rừng bằng vàng Tây với vàng Annam, cắt chằng khéo léo làm, mà giá lại rẻ hơn hết các tiệm, quý ông muốn iam kiểu nào cũng được (Tôi cũng đứng bao lãnh trong một nam như có hư tôi sửa lại không ăn tiền).

Những thuốc của tiệm ĐỒ-TÁI-SANH và ĐỒ-TRẠCH-SANH trong lục tỉnh đều có bán lẻ.

PARFUMERIE-COFFEUR-CHAPELLERIE

« Michel THO »

Tiệm hơi tức ở đường Catinat, số 93, ngay nhà in và nhà bán sách của ông C. Ardin et Fils (Imprimerie Librairie Commerciale). bán nou, dù, xa-bong thơm và dầu thơm, gậy cầm tay, phấn thoa mặt vân vân. Giá rẻ lắm sửa máy may, máy viết các hiệu. Bán thợ trau dồi đủ thứ.

LỤC-TỈNH-KHÁCH-LÀU

Số 84-92 đường Espagne
SAIGON

Tiệm Lục-tỉnh-Khách-lầu, có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ vô cùng; ở tại góc chợ mới Saigon đường Espagne số 84-92.

ĐỒ-TRẠCH-SANH, Đại dược-Phòng

7, Quai de Minh-Hương, 7
CHOLON

Tiệm bảo chế thuốc theo cách Langsa, có trữ đủ các thứ thuốc danh tiếng bên phương Tây và T.ung-quốc, chẳng thiếu món chi, máy bôn hiệu mới chế một thứ thuốc này, thơm tho ngọt dịu, hình nó giống với thuốc, đứng trong hộp theo kiểu sau đây, để trừ các chứng bịnh hồ, đau bụng và điếc, uống nó thì ngũ ngon, thiệt là một thứ thuốc trị đau bụng nhứt, chẳng luận lớn nhỏ, đều dùng được. Xin quý vị có mua thì phải coi cho kỹ, kẻo lầm đó giá!

12 hộp... 2 \$ 40
Mỗi hộp... 20 \$

TIỆM Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thấp mướn đến khi đá (carburé) theo cuộc quan, hôn, tan, lễ, kỵ, cưới, tâu-gia, hạ-thọ.

Khăn đến bằng nhiều loại tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vô tội xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gửi coure remboursement nghĩa là đóng bạc tại nhà tư mà lãnh đồ.

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ Prix-courant.

TRƯƠNG-VĂN-HANH,
cần khải.

NAM-ĐÔNG-LỢI

56, Rue Vienot, Saigon

hiệu NAM-ĐÔNG-LỢI, là của vàng An nam của họ Nam-kỳ cơ-ư-phương-công-ty, lập ra mà bán đủ các thứ.

Hàng-bác.

Hàng-Tàu. — Hàng-Tây.

Nón caques, Valises.
Bổ may mùng Annam dệt rẻ và chắc.
Ông súc than, xay bạc, o ươn, o chạm vân vân.

Vông gai, trà ướp sen, ướp thủy-tiên.
May quần áo Annam.
May áo quần Tây; đồ trắng, đồ Kaki,
áo chemises, blouses.

Bán thệt giá — may mau ăn công rẻ — có mướn được thợ giỏi.

Xin mời quý khách đồng-bang tới xem chợ.

BUI-QUANG-CHIÊU.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH J. Viet

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi in đủ các xứ các kiểu, có lãnh in đó tạ kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-biện. — Có đóng bìa sách đủ kiểu, rất khéo rất đẹp. — Có in đủ các thứ thiệp quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu hoa hoẻ rứt rờ, mạ vàng cũng đẹp. — Vậy xin Lạc-châu chư quân-tử, có cần dùng viết chi, hãy đến tiệm tôi, tôi đã lam mau mắn mà tính giá lại rẻ. — Tiệm tôi cũng có bán đủ Tờ, Tuồng, Truyện, Sách.

BÁN MÁY XAY LÚA

Nguyên tôi có mua một cái máy xay lúa, chưa xài tới, còn mới tinh-anh, mà nay tôi mắc tình lo làm việc khác, nên muốn bán lại, vậy lục châu chư quân-tử như ai có muốn dùng thì tôi bán lại cho, xin hãy viết thư cho tôi, hoặc đến tại nhà tôi mà thương nghị.

TRƯƠNG-VĂN-HANH.
Cycles et Eclairage à Sadec,

Lời rao

NAY TÔI ĐÃ IN RỒI CUỐN SÁCH HIỆU
« Bá-nhân Truyện »
Đề bán tại nhà in J. VIET
59 Rue d'Ormay Saigon

Giá mỗi cuốn O\$50

Xin chư vị hãy mua mà coi sau cho em cháu nó coi mà học đòi bắt chước.

HỮNG-TRÚC-MẬU đôn kính

NIH-THIÊN-ĐƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE
29, Rue de Canton. — Cholón
Tiệm nhà ở tại Q. Ông-Đông, Ông-Luoc, Vi-16-Sanh, đ.đ. r.

Sau Độc-Linh-Được

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM LA)

Bệnh Hoa-liều là một mủi mủi lớn trong đời xã minh thế giới, bệnh này rất nguy hiểm, nếu không sớm chữa, sẽ là một giống bệnh rất trầm, rất độc, chết như quân xa hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-ông ông hào kiệt, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cũng tuyệt giống hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chứ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liều cũng đã nhiều, gần khắp trong thế giới, cho nên mới thấy được nhiều cái mới lạ mà người ta chưa có nhiều thấy trị bệnh Hoa-liều thì hay dùng những vị Bả-đậu-xương mà xử cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-nặng mà dùng xử, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa được, ấy phải tuyệt giống tuyệt đời, cái sự hại ấy rất to. Và chớ gì hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở hai mắt chớ, nếu xử như vậy mà xử ra mấy nơi mạch máu trong cả châu thân được sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đang hành mà cho xử ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lãnh chớ độ ấy hay là mạnh trong mình một tại ở mắt thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại lãnh thi ết cũng là hòa-bình, không người cũng không xử làm, bệnh nặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không đặng bụng, cũng như thể người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiểu-tiện, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liều mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn được nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sắc láng, tinh thần khỏe khoắn.

Chú trị các chứng bởi bệnh Hoa-liều kể ra sau đây:

Phong thấp đau xương,	Bản thân hắt toát,
Tim-la lở loét,	Dương mai mọc mụ,
Đau bệnh hệ-x-à,	Ứng thư nhọt gở,
Huyết khô huyết độc,	Lát voi lát đồng tiền,
Giết độc lỵ lỵ,	Vô định thủng độc,
Hạch nơi chỗ lỵ,	Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng sợ, biết tu, hãy mua mà uống, vì thuốc này rất có lực chữa chữa rất là to.

Cách dùng Mỗi bữa sớm mà uống trước nước một muỗng và rồi trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc nước, uống mỗi lần ba muỗng sau khi ăn cơm trưa và tối, phải ăn mỗi ngày một lần, phải ăn đủ bữa, để sống sót.

Mỗi lọ thuốc nước và thuốc bột giá là O\$1.00

Xin khán quan lưu ý (A NOS ABONNÉS)

Kính lời cùng liệt-vị khán-quan đặng rõ: Tờ Nông-Cổ Mìn-Đàm mà đặng về vàng và bền vững cho đến ngày nay, thiệt cũng nhờ có thanh tình của chư qui-ông hết lòng chiều cõ, tôi thấy cảm chằng cùng. Nên tôi quyết tâm hết tấc dạ nhiệt-thành ra mà đền bói cho quê-vực. Ngặt còn có một điều nó ngăn trở tôi không thì tho được cho toại lòng tôi ước nguyện, là trong số một ngàn mây trăm vị khán-quan đây thì còn hơn hai trăm ngoài vị chưa đóng tiền mua Báo năm ngoài (.917). — Chư qui-ông ơi! Đã biết rằng mỗi ông vốn có 5 đồng, thiệt chằng phải bao nhiêu đó chút. Nhưng mà, hơn trót ngàn ngoài ngàn bạc.

Ấy vậy, nếu chư qui-ông mà không để ý nhớ giùm, thì cái ngôi viết Nông-Cổ Mìn-Đàm cũng khó bề mà thì tho.

Nhưng tôi nghĩ vì chư qui-ông, ai ai cũng vậy, hoặc kẻ mắc lo việc này, người mắc lo việc khác, nên không nhớ được ngày mua Báo của mình, hoặc ở xa nhà thơ đây thép, nên không dịp rảnh mà gọi mắng da.

Vậy nay tôi kêu lỗi mà nhắc lại cho chư qui-ông hay, nên ông nào chưa đóng tiền mua Báo của mình trong năm 1917; và liệt vị đã rộng lòng sớt sản đóng tiền trước năm ngoài rồi, nay lại mua luôn năm 1918 mà giúp sức với

tôi thì tôi lại càng cảm cảm hơn nữa. Nhưng có ông thì đã mang hôm đầu tháng Février, còn ông thì mới mang trong tuần tháng Mars. Vậy nay tôi xin các ông để ý nhớ giùm, cùng mở lòng hào-hiệp, mua mắng-da gọi đến đóng liền, cho tôi có thể mà duy trì và chân chính tờ Nông-Cổ lại cho đặng về vàng thêm nữa, và xin chư qui-ông cũng đem lòng lân mẫn cho kẻ, có chí nhiệt-thành cùng quê-vực mà miệng chấp những lời dặng đột của tôi trần tò cùng chư qui-ông đây, thì tôi lây làm hân hạnh chằng cùng.

Nay kính,
NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

Nam-việt Tài-nguyên

Principale ressource de la Cochinchine en riziculture

Khi ở Châu-độc và Longxuyên đã có lập được một hội Canh-diền rồi. Công việc của tân phát biết đường nào, mỗi hội đương lo khai phá đến một đôi ngàn mẫu đất. Quốc-dân ta nên ngó tới mà làm theo. Hội Canh-diền là một sự tiến cho cuộc lý-tải kinh-tế của quốc-dân ta lắm, mỗi người có tiền chút đỉnh đều hùn vào được. vì hội có sắp đặt Tổng-lý, cai quản, người hùn gì chằng cần chi phải biết cách thức làm ruộng. Đã vậy mà trong các hội làm ăn chằng có hội nào người hùn ít lo lỗ vốn như hội Canh-diền, vì nói cùng mà nghe, đầu mà mất vốn đi hết nữa thì đất cũng còn mà chia cho người tro g hội; mà đất đã tốn hao vô đó hết mấy muốn đồng rồi thì đất ấy phải thành điền hết, giá bán phải mắc.

Tuy nói sự lập hội Canh-diền là một sự lợi ích mà xét cho kỹ thì cũng là một sự lợi ích cho đường tấn hóa xứ ta. Nếu quốc-dân ta lập thành được nhiều hội rồi thì tự nhiên rõ cái chủ nghĩa hiệp-quần đoàn-thể, nó làm cho nước mạnh dân giàu, chằng ấy đâu cho quốc-dân ta mà muốn từ chối tiếng văn-minh thì từ cũng không được; đường ấy cái mối lợi lớn của mình mới ở trọn trong tay mình cho chớ.

Nói xát mà nghe, Nam-kỳ ta hiện bây giờ có hai triệu mẫu đất làm ruộng được mà còn bỏ hoang nhàn. Và đất để làm ruộng thì số tiền khai phá thế phải nhẹ hơn đất ở miền Biên-hóa, Tây-ninh. Nếu mỗi mẫu đất định tiền khai phá (đào kinh phát cõ, nuôi tá canh v. v.) là 40 đồng bạc, thì thành điền hai triệu mẫu đất phải tốn 20 triệu đồng bạc. Tuy số 20 triệu nói ra ai cũng cho là nhiều, song phải xét, nếu tốn ra hai mươi triệu đồng bạc này mà mỗi năm thu lại 100 triệu đồng nói trước kia, thì sợ chimà không dám tốn. — Tục ngữ rằng: « muốn ăn phải lặn vào bể », vậy nay quốc-dân ta xuất một mà thu năm thu mười thì có hại chi mà dự dự.

Theo ý tôi nghĩ bây giờ, muốn có 20 triệu đồng bạc ấy thì phải lập ra 200 hội Canh-diền mỗi hội phân vốn là 10 muôn đồng. Muốn kêu hùn cho mau và muốn nhiều người hùn được thì mỗi phần hùn nên định số 100 đồng bạc mà thôi. Ai muốn hùn lớn thì lấy nhiều phần hùn. Và mỗi hội vốn 10 muôn đồng thì dư sức mà làm thành điền trên 10 ngàn mẫu đất. Ngày nào đất thành rồi, và ví dụ như tính chia đất thì mỗi phần hùn 100 đồng bạc sẽ lãnh được 10 mẫu đất thuộc.

Trong thế-lộ lập hội Canh-diền như quốc-dân ta mà muốn làm thì hãy lấy tờ hiệp-đồng của các hội Canh-diền ở Longxuyên và Châu-độc, coi mà làm theo, hoặc sửa thêm bớt chút đỉnh cũng tiện, vì tờ hiệp-đồng của mấy hội ấy sắp đặt rành rẻ, mỗi hội đều có trí người xem xét

Tôi cũng biết chán quốc dân ta tuy mấy năm nay cai mỗi tấn bộ đã phát hiện rồi mà cái bọn nghị kỵ trong lòng rứa cũng chưa thiệt sạch. Nếu nay bày ra lập hội rử bần thì sao cũng có một ít người sợ chúng gạt lường, nên chưa chịu sáng lòng ra vốn. Vậy tôi xin phân giải lộn là một thói xấu chung của hoàn-cầu, chớ chẳng phải riêng của Nam-Việt. Nước nào cũng có kẻ quấy người phải, xử nào cũng có kẻ nguy người vay. Nếu dân-tộc trên địa-đàn này mà nghị kỵ như minh vậy hết, thì ngày nay bên Âu-câu, Á, Mỹ có xe lửa đầu mà đưa rước hành nhơn, có tàu khởi đầu mà chuyên vận hàng hóa. Chẳng phải người ở châu Âu châu Mỹ mà chơn chất hết, không biết gian xảo, ấy là tại chỗ nghiệm cứu người ta đã cùng rồi, lẽ luật đầu đều lập rõ ràng đó, nên khó mà ăn gian được. Nói rút một điều, lẽ muốn làm việc lớn thì chớ khà câu chấp việc nhỏ. Sự gian lận là tánh xấu thường, đời nào cũng có, nước nào cũng có. Miễn là lẽ luật lập cho rành, hội chủ sự cho minh bạch, thì dù ngàn người kẻ q. ấy được. Và tôi tính lập 200 hội Canh-diền mà thôi, còn người lịch lăm trong việc ruộng ở xứ mình đếm có ầu một triệu người. Vậy lựa rút trong một trệu đó không có đủ 200 người đang mà cai quản những hội sẽ lập đó hay sao?

Trong sự lập hội đây chẳng phải tính nào hùn làm theo tính ấy, nếu tính như vậy thì nhơn dân xứ Hà-tiên là xứ nghèo khổ có vốn đầu mà khai phá cho hết đất được. Sự lập hội phải cáo báo trong Nhật-trình đăng ai muốn hùn vô tùy ý, chẳng cần người xứ nào; làm như vậy hội mới mau thành, vốn mới lớn được mà tác dụng.

Tôi vẫn đã liệu trước, sao cũng có người ra biện bất nói rằng: sự lập hội thì dễ rồi, mà nếu chưa có kinh rạch cho thông, thì đầu cho sáng vốn lớn, sáng đầu đó cũng không thể nào mà khai phá được. Cái như vậy thiệt cũng phải đó chút, song đồng-bang ta nghĩ đó mà coi, đầu quốc-dân ta sáng đường nào, ham hố thế nào, thì cũng chẳng phải một đời

năm mà lập cho thành 200 hội Canh-diền được. Vậy thì bây giờ mình coi đất chỗ nào có đường nước thông lưu thì mình lập hội mà khai phá mấy chỗ đó trước. Theo tôi biết đây, đất miền hướng Tây Nam-Kỳ dựa sông dựa rạch mà còn bỏ hoang kẻ biết ở ấy chục muôn mẫu. Kia ở miền Camau kinh Quan-lộ khai rồi, ở miền G ông-riêng sáng kinh Núi-sập sáng kinh Rạch-giá; thiếu chi đất mà khai phá. Và theo chương-trình khai kinh thì có định đào mấy cái kinh lớn là: 1 kinh từ chợ Châu-độc xuống chợ Rạch-giá; 2 kinh từ vàm sông Cái-bé (Rạch-sỏi) ra Long-xuyên, 3 kinh từ Xa-tón (Triton) qua Cây-đương (Vịnh-xiêm) 4 vết cho thông kinh từ Xa-tón ra Hậu-giang. Các kinh này chánh-phủ đã dự định vào chương-trình rồi. Bây giờ xin còn mắc lo đào kinh bên miền Tháp-mười. Ngày nào xin đào xong bên Tháp-mười rồi, sẽ dời qua mà đào bên miền Hậu-giang.

Đó, bây giờ muốn lập hội Canh-diền thì lập lần mấy chỗ có kinh rạch sáng rồi, chừng nào kinh khai tới đâu mình kêu hùn tới đó, một năm lập năm mươi hội, khai phá một ít ngàn mẫu đất, làm như thế trong năm mươi năm hoặc 20 năm, thì đất phải thành thực hết, mỗi lợi phải trở nên to, quốc-dân ta phải

phủ túc, đầu cho ai ngăn cản sự tân-hóa nơi cõi Việt-Nam cũng không thể ngăn cản được.

Sự lập hội Canh-diền tôi đã luận trước đây là tính lập trong mấy tỉnh đất còn hoang nhơn, nên phải dùng thế ấy mới có đủ tư-bản mà khai phá đất hết được. Song ở Nam-Kỳ chẳng những trong mấy tỉnh ấy thiếu tư-bản mà thôi; ở miền trung-ương là chỗ đất đã thành thực lâu năm rồi, mà có nhiều năm bị thủy hạn trúng tai thì điền chủ tá điền đều phải hụt vốn. Vậy trong mấy tỉnh đất đã còn hoang nhơn thì nên lập hội Canh-diền còn trong mấy tỉnh đất đã thuộc rồi cũng phải làm thế nào mà phòng bị sự rủi ro hụt vốn. Nếu mình không kiếm thế chi, để khi thiếu vốn cứ chạy đến chà xã-tri (chetty) vay hời hoải, chẳng những là bị nó làm eo-xách ăn lời nhiều mà thôi, mà cái quyền-lợi nông-vụ, mình cũng không cầm trọn trong tay được.

(Sau sẽ tiếp theo)

HỒ-ĐIỀU-CHÍNH.

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH
Mùi đã ngon mà giá lại rẻ

Tờ phúc bảm

Của Hội Nông-nghiệp Mytho
(Tiếp theo)

NỢ TRẢ

- 1. Số bạc vay lúa..... 8.743\$00
 - 2. Số bạc vay đất..... 38.500 00
 - Cộng chung số nợ trả.. 47.243\$00
- Năm 1916 cho vay thế chung đất số bạc là 94.600\$00. Theo hạng lệ thì năm nay phải trả 1/5 là 18.920\$00, mà chúng ta phải trả 38.500\$00 thì trội số bằng hai.

Mytho, le 1er Janvier 1918.

Hội-đồng-cai-quản:

Chánh Hội-trưởng,
Signé: ĐOÀN-HỮU-CHUNG.
Phó Hội-trưởng,
Signé: TRẦN-NGUYỄN-LƯƠNG.
Tờ hàng,
Signé: TRẦN-QUANG-XUÂN.

Thủ-bổn,
Signé: NGUYỄN-VĂN-TÀI.

Quản-đốc-viên:
Signés: PHAN-VĂN-CHÍNH,
NGUYỄN-THÀNH-LIỆM,
PHẠM-VĂN-NÔNG,
NGUYỄN-NGỌC-CHẤN,
ĐỖ-VĂN-LẦU.

Ông Thủ-bổn Nguyễn-văn-Tài đọc tờ
thâu xuất sau đây:

Tờ thâu xuất của Hội lúa về năm 1917

- PHÂN THẦU:
- 1. Bạc lưu hạ năm 1916.... 1.697\$89
 - 2. Phần số trả bạc bao..... 3.686 00
 - 3. Phần số trả bạc cát kho.. 509 88
 - 4. 3/4 bạc đầu đầu..... 336 50
 - 5. Bạc Hội-viên mới vào Hội. 1 50
 - Cộng..... 6.231\$77

- PHÂN XUẤT:
- 1. Mua 5.300 cái bao đựng lúa. 1.134\$20
 - 2. Trả bạc mượn cho Hội Ngân-hàng..... 2.500 00
 - 3. Tạp xuất..... 30 00
 - 4. Sở tơn mượn in 1.000 cuốn chương-trình..... 42 00
 - 5. Lương ký-lục..... 120 00
 - 6. Tạp xuất..... 53 84
 - Cộng..... 3.880\$04

KHẤU TRỪ:

- Thâu..... 6.231\$77
 - Xuất..... 3.880 04
 - Còn lại th..... 2.351\$73
- Mytho, le 31 Décembre 1917.
Le Trésorier,
Signé: NGUYỄN-VĂN-TÀI.

Tờ thâu xuất của Hội cho vay về năm 1917

PHÂN THẦU

- 1. Bạc lưu hạ năm 1916... 4.488\$78
- 2. Hội-viên trả bạc vay thế chung đất..... 87.750, 00
- 3. Bạc lời cho vay thế chung đất..... 41.570, 00
- 4. Hội-viên trả bạc vay thế chung lúa..... 11.353, 00
- 5. Bạc lời cho vay thế chung lúa..... 693, 97
- 6. Lãnh bạc bằng Đông-dương về cho vay... 83.075, 00
- 7. Bạc phần hùn mới... 30, 00
- 8. Hội Canh-nông trả bạc mượn..... 2.750, 00
- 9. Bạc thế chung mua lúa của Lâm-gia-Thạch.. 1.000, 00
- 10. Bạc Huê-hồng bằng cho... 1.952, 60
- Cộng..... 154.435\$35

PHÂN XUẤT:

- 1. Cho vay thế chung lúa.. 5.763\$00
- 2. Cho vay thế chung đất. 80.450, 00
- 3. Đang kho trả cho hàng. 47.025, 48
- 4. Trả bạc mua lúa cho Lâm-gia-Thạch..... 935, 04
- 5. Cho nhà nước vay.... 544, 50
- 6. Tạp xuất..... 1.314, 00
- Cộng... 136.032\$44

KHẤU TRỪ:

- Thâu..... 154.433\$35
 - Xuất..... 136.032 44
 - Số bạc còn tại tủ.... 18.400\$91
- Mytho, le 31 Décembre 1917.
Trésorier
Signé: NGUYỄN-VĂN-TÀI

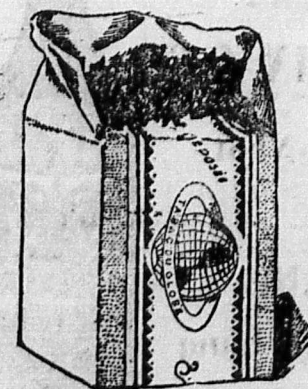
Khi Thủ-bổn đọc các phân thâu xuất rồi thì Đại-hội đều y phê như vậy.

Ông Hội-trưởng mới cho trong hội biết rằng năm nay có ba ông Quản Đốc-viên mang hạng là ông:

- Trần-nguyên-Lương
 - Nguyễn-văn-Tài
 - Phan-văn-Chánh
- Đại-hội tái cử ông Trần-nguyên-Lương Nguyễn-văn-Tài và Phan-văn-Chánh làm Quản Đốc-viên lại như cũ.

Thuốc hút biệu CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

là một thứ
người ta ưa
dùng hơn và
hay hỏi mua
thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trừ mà thôi.

Ông Hội-trưởng nói qua sự tuyên lả giống thì ông Trần-nguyên-Lượng cho Hội hay rằng Ngài có đi đến tại sở Canh-nông Saigon mà xem các máy tuyền lúa giống thì Ngài nghĩ cái máy tuyền lúa lớn hội rất đẹp theo công việc dùng của trong Hội, bởi vậy Ngài có mượn về rồi. Trong Hội-viên được đem lúa giống của mình tới tại chánh sở của Hội là nhà việc làng Biều-hòa trong tháng Avril và Mai tới đây, dựng cho Hội lúa giống tốt cho dựng đem về mà trồng. Tôn phí bao nhiêu thì Hội chịu cho.

Phần nhiều trong Hội-viên đều xin đem lúa đến dựng lúa thử.

Lại ông Trần-nguyên-Lượng, cũng cho hội-viên coi những giống lúa và gạo lạ của Ngài đi lấy trên sở Canh-nông Saigon mà đem về như là giống lúa Sarilaja, O\$04 Sarilaja O\$'9, Carolina, Ramay, Hué-ký, Pélak và Rogol.

Lúa lạ này hội định xuất bực của Hội ra mà trồng thử trong mỗi phân sở dựng coi nó bap với thứ đất nào, Chừng qua sang năm thấy sự lợi hại rồi thì sẽ phát ra cho hội-viên làm, bởi vì lúa tốt gạo làm.

Cách thế trồng thì sau hội sẽ cho các phân sở biết, và hội sẽ mua các giống lúa

lạ ấy cho đủ mà phát cho mấy phân sở y như lời các Đồng-lý xin vậy.

Ông Hội-trưởng nói qua sự lập kho thêm tại Tháp-mười:

Xét vì đồng Tháp-mười ngày nay, có xăng mỡ mang ra được sông sâu nước chảy rồi, và diêm-chủ lúa trong đồng ấy phần nhiều xin vô Hội dựng có giới lúa.

Xét vì sự ấy là đầu của Hội-viên ước ao bấy lâu nay, nên Đại-Hội bằng lòng chuẩn một số bực cất ở trong năm nay một cái kho tại ngã sáu về làng Mỹ-lợi dựng được chừng 50, 60 ngàn giạ.

Ông Hội-trưởng nói qua tới việc đem lúa của hội cho nhà máy Annam xay.

Việc này Đại-hội xét; một là trong hội Nông-nghiệp tương-tử muốn giúp cho người bôn-quốc mỡ mang đặng Công-nghệ cho mau tàn phát, và cho hội-viên đặng phần lợi thêm trong sự giới lúa thì khi thân lúa về kho rồi hội (tính giao lúa lại cho nhà máy

lãnh lấy mà xay, như lúa của mình vậy, đến chừng nào lúa có giá thì hội Nông-nghiệp tương-tử sẽ lấy bực mà thối. Hai nữa là muốn nhà máy xay lúa cho Hội rồi hội bán gạo, đặng thêm lợi cho hội-viên.

Hai điều này Đại-hội chưa nhất định đặng, vì nhà máy chưa xây xong lúa trước

như vậy, và sự xay, ra gạo mà bán thì là việc thương mại theo điều-lệ hội thì không có phép làm. Bởi vậy Đại-hội định việc này lại để cho Hội-dồng cai quản xét lại cho kỹ lưỡng rồi kỳ Đại-hội tới sẽ nhất định.

Sau hết Đại-hội có xét và định chuẩn một số bực 60\$00 đặng in cuốn sách Nông-nghiệp tương-tử của Ông Trần-nguyên-Lượng làm, đặng phát rải các nơi.

Bãi hội hồi 12 giờ trưa.

NGHĨA QUYÊN

đặng cứu cấp đồng-bào ta ở miệt Trung-kỳ đang bị đói

(Souscriptions au profit des malheureux en Annam)

Bổi-quán nhưn thấy bạn đồng-nghiệp là ông Cao-thđ-Hùng bên qui-quán «Lục-tinh-tân-văn» đã trọng tình đồng-chương mà xướng ra cầu xin với Lục-châu thiện-nam tín-nữ cùng là phú-hộ hào-gia ra tay tế độ mà cứu cấp đồng-bào ta nơi miệt Trung-kỳ vì bị thủy-tai mà phải chịu cơ hàng khốn đốn.

Vậy nay Bôn-quán cũng cúi xin các ông các bà, hãy nghĩ cầu: *Thở thở hổn hển, vật thương kỳ loại, mà mở lòng hào-biệp, lấy dạ từ-bi cứu giúp nhau trong cơn đói khát.*

Các ông ơi! Chúng ta rất may mắn mà sanh nhâm xứ Nam-kỳ là nơi phước-địa, lúa gạo trắng trẻo, bực tiền đầy giầy, nơi nơi đều hám bỏ cổ phước mà ngại chữ thất-bình; còn Đồng-bào ta ngoài ấy hiện đang khốn đốn cơ hàn, trẻ thì kêu khóc, một ngày một bữa cháo không no, già thì than van; một tấm áo một mảnh quần không lạnh lẽ; gan khô ruột héo, tí hảnh nạn kham, mà ta ở nào khoa tay để vậy ngời ngó sao đành; huống chi lời cổ ngữ có câu rằng: *Cứu nhưn nhưn mạng thẳng tay thóc cấp phù-đó.* Vậy xin các ông các bà hãy tưởng chữ đồng-bào, kể từ người nhiều mau ra tay cứu nhau mà làm nghĩa.

COGNAC
O
P
JULES ROBIN & Cie
Rượu Cỏ-Nhất
HIỆU
RÔ-BANH
Có một mình hàng
LOUIS OGLIASTRO ET Cie
có trứ mà thôi

Ấy là một thứ rượu rất điệu, rất ngon, rất quý, nội còi Đồng-Dương này thiên hạ đều biết.

Muốn mua cho có rượu ngon, thì phải nhớ cho được cái nhãn hiệu này mà thôi.

Như thiện-nam tín-nữ có dạ từ-bi mà làm phước phen này, thì xin mua manda gửi bực ra cho quan Thông-sứ Trung-kỳ (Résident Supérieur de l'Annam) phải ký tên và đề chức-nghiệp xử sở cho rõ ràng, và xin cho Bôn-quán hay, đặng có đặng qui-danh của qui-ông qui-bà vào báo.

Số thí-chủ Nam-kỳ:

Ông J. Viêt chủ nhà in Saigon, gửi cho..... 20\$00

Ông Nguyễn-hữu-Sanh chủ tiệm may Cầu-ông-lãnh Saigon, gửi cho..... 10\$00

NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Dựng xưởng làm nghề

Tôi có xem qui báo Nông-cổ số 57 ngày 21 langsa này về khoản: «Dựng xưởng làm nghề» mà M. Nguyễn-mân-Thời tỏ về rằng ông Lê-văn-Ngoạn lãnh nghề.

Qui báo Nông-cổ cũng có lời khuyên đồng bang nông nã.

Xem những lời tru nghĩ qui hóa ấy, thật rất động lòng, ước ao qui vị cao minh hạ cõ, trước ra thủ xưởng sắp đặt

chương-trình, xin phép lập xưởng sửa máy-móc, đóng tàu-bè, nhờ bởi sự cố-động khuyến-khích chủ phú gia Nam-Việt, cùng những người có dư dả ít nhiều hết thấy cùng nhau tỏ tác lòng hảo hiệp.

Như chúng tôi là những kẻ nhà nghèo quá bực làm ăn, vừa nghe qua sự nhiệt thành cùng quê-vực của: MM. Lê-văn-Ngoạn Nguyễn-mân-Thời, không thể làm ngơ, thì tôi tưởng qui vị hết lòng lo cho chúng-tộc, lại còn hơn chúng tôi nữa.

Vậy chúng tôi là kẻ hậu-sanh rất trông cậy nơi phụ huynh mở lối đem đường cho chúng tôi lần bước.

Một người đọc báo

Nam-trung và Trung-bắc,
NGUYỄN-ĐƯỢC
à Datat (Annam)

世界新聞

THẾ GIỚI TÂN VĂN

(A TRAVERS LE MONDE)

Dấu dĩa. — Lóng này Nhứt-bôn mua dĩa dĩa nhiều lắm, vì hãy giữ dùng dĩa ấy thế cho dĩa dĩa trong việc làm đó khi-cụ. Bởi thế, các lái-chở đặng lợi nhiều.

Chánh-phủ Hồng-Mao trả cho mỗi cân đầu là ba xi-anh (1 shilling là 1 quan 24.) Miền ta có đủ giấy tờ bằng cơ chở chuyên thì Chánh-phủ Hồng-Mao trả tiền lập tức. Trừ qua hạn 90 ngày mà lái-chở không bán, thì tiền ấy nhập kho nhà-nước.

Tại Tây-bá-lợi (Sibérie). — Có điện-tín đến thành Tskio báo tin rằng ngày 9 avril tại thành Blagovestehensk đại chiến liên miên. Hết 3 người Nhứt vong mạng, 7 người trọng thương còn 8 cậu phải bị sanh-cầm. Ngày 12 trong một trận nữa, 8 người Nhứt bỏ mình còn 4 người thương tích. Còn thành Hải-sâm-Oai (Vladivostock) cũng an như bản thạch.

Trung-Huê. — Bình Long-tế-Quang thất tỉnh Timpak.

Nay nghe đồn rằng tại Bắc-kinh, hội nghị-viên nhất định gửi binh lương cứu cấp. Cõi ý hết lòng cần mẫn.

Trung-Huê. — Có tin rằng Chánh-phủ Trung-Huê gửi lời kính tặng đồng-minh về sự hết lòng tận chí mà diệt loài Đức-tặc.

Trung-Huê. Nhứt-bôn. — Hay rằng Trung-Huê và Nhứt-bôn có lập lời thuận ước nhau đặng gìn giữ và giúp nhau tại tỉnh Mãng-châu.

東洋時事

ĐỒNG-DƯƠNG-THỜI SỰ

(INDOCHINE FAITS DIVERS)

Giá lúa giá bạc

Lúa nđi tạ 68 k los chở tới nhà máy từ 2\$10 tới 2\$15.

Kho nhà nước.....	4.20
Hàng Đồng-Dương.....	4.20
Hongkong Shanghai.....	4.20
Chartered Bank.....	4.22
Banque Industrielle de Chine	4.22

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LỘP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm tho điệu dàng (hàng có thứ nào bì kíp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trứ mà thôi

NAM-KỶ

Saigon

Xe hơi bắt nạt. — Hôm thứ năm 18 Avril 1918, hồi sáu giờ chiều, trước dinh Đốc-lý Saigon, có một cái xe hơi xỏ máy chạy mau hết cỡ, đụng một người An-nam té nhào, cẳng ngang trên mình; người ấy bị bịnh xương sườn bên hữu và mặt mày bị vết tích nhiều. Người ta thấy người đó bò lết bên chỗ lại nhà thuốc Renoux bỏ rít xong xỏ rồi chở thẳng đi nhà thương thí. Người ấy coi bộ trọng bịnh lắm. Còn thằng coi máy xe hơi, theo thể thì phải ngừng lại, mà không, nó lại càng xỏ máy cho chạy mau hơn nữa và tầu mát. Mấy người đứng đó không kịp coi số xe của nó. (Quán ác thật!)

Bấy lâu hay rằng tiệm dặt Ho-Nhuc, số 10 đường Ohier là chốn rượt sớm sớm trưa dề nhưt.

Nay thâu tai có-bớt bên sai lính tuần tập nã.

Hồi 10 giờ trưa ngày 17 avril, có kẻ dẫn đường, dắc ít tên lính với một người thợ-lại sờ mặt thám, với M. Lentali, ở bốt hạng nhưt, đến vây bắt bọn Ho-Nhuc.

Khi lính đến, có kẻ coi chừng dưới lầu ra dấu. Lính tuần thộp óc. M. Laurent

bên bước lên lầu. Bọn bảy-tư rá sòng chạy hoãn, cự đại mà thoát thân.

M. Lentali nghe tiếng la vang, vội vào tiếp cứu. Vừa đi nửa chừng, bọn ấy túa ra, xô nhào mà chạy. M. Lentali, lồm cồm chỗi dậy, rút súng sáu ra mà dọa chúng. Nhưng mà vừa co cùi chỏ lại thì va vào cò súng, đạn liền phát nổ, rùi nhằm một người đang chạy.

Truy ra tên ấy là HỒ-Tam, bên chở thẳng vào nhà thương Chợ-quán.

Bắt được 12 người cờ bạc, và 22 \$ 00 của tang.

Xét ra sự rui ro này chẳng đáng, nhưng mà M. Lentali lại gặp lúc khốn thân, nên cũng cho rằng vô tâm vì ác, tuy ác.....

Giadinh

Ngày 13 avril, lối 10 giờ khuya, tại làng Phú-nhuận gần ngõ tư đường Gò-vấp, cái xe hơi số 778 đụng nhằm xe kiến số 40 của tên Tạo ở đường Avalanche; xa-phu là Lê-văn-Nên, 19 tuổi, không giấy nghiệp-nghề trong mình.

Tên coi máy xe hơi cứ rằng nó gặp cái xe kiến chạy ngang qua lộ, đèn đuốc tối thì. nó có tức kên nhiều bạn mà xa-phu cứ việc như thường. Xe hơi chạy đến quơ nhằm xe kiến. Con ngựa hoàn kinh lối chạy lên lề, va xe bẽ nát. Tên đánh xe và 2 người bộ hành trên xe quyết rằng

xe mình tránh phải, song lúc ấy bị đèn xe hơi chói-lòa nên cả ba không rõ xe hơi chạy mau chậm đường nào.

Coi lại bộ hành còn đủ, trầy trụa chút đỉnh mà thôi. Duy có xe hơi và xe kiến hư hại nhiều. (Nhắm cũng không sao, bắt quá mượn thợ sửa lại, rồi dựng nữa chơi.)

Cairang

Ngày 6 avril, tại ngã ba sông Cán-thơ với sông Cái-son, người ta tìm được thầy của thị Sum, 6 tuổi, là con của Võ-thị-Cho, chết chìm bữa trước. Nguyên đưa con gái này đi với mẹ nó trong một chiếc ghe lồng, vì chanh ranh nên té xuống sông.

Có kẻ báo sở săn-dâm hay, khám nghiệm ra thì từ thì không có dấu đánh đập chi cả. Bên giao về thị Cho mai táng.

BAC-KỶ

Tiếp giá. — Nhứt-báo ngoài Bắc có báo tin rằng Hoàng-thượng ta đã ngự-giá ra Bắc-kỳ.

Có quan Khâm-sứ Hà-nội chực tại Hải-phòng mà tiếp giá.

Lụy vì tình

Rạch-giá. — Cuộc đời nghĩ suy cho cùng lý, thì duy có chữ tình rất nặng; giết người chẳng lựa gươm dao. Từ xưa đến nay, từ bậc nào cho tới bậc nào, có làm kẻ vì tình mà phải lụy; hoặc hư giang-san sự-nghiệp, xét tới mà gồm ghê những tay rui bị nó buộc ràng, hề nó mà vẫn vút tới ai, thì khôn tuê gỡ ra, dầu cho có may mắn gỡ ra được, thì cũng phải hết gia tài mà chớ.

Mới đây làng Vĩnh-thanh-vân Châu-thành Rạch-giá, thuộc về quận Vĩnh-lạc, có tên Lê-văn-O. tuổi vừa mười chín, pháp học đủ dùng; vốn là con của một tay cự phú tại ỉnh, trong trung tuần tháng giêng, tên Lê-văn-O. có hội ngộ với một à tên là Hồ-thị-M., niên kỷ lối đời mười, gốc ở tại Bentre; nhan sắc tầm thường van một tay lưu lạc giang-hồ, bấy lâu cũng đã ông chường bướm chán, Annam

CHỈ HỒNG-MAO HIỆU BROOK

Nếu các cô các bà muốn cho được thứ chỉ tốt mà may cho chắc cho bền, thì phải lựa thứ chỉ HỒNG-mao hiệu BROOK này mà mua.

Những chỉ ông nào mà không có cái đầu con dê như kiểu này đây thì đừng g thêm mua, và, hai coi chừng kẻo mà lẩn đó giả.

Có một thứ chỉ hiệu BROOK này là chỉ tốt thượng hạng mà thôi. không có hiệu nào sánh kịp.

Có một mình hàng LOUIS OGLIASTRO ETC có trữ mà thôi.

cũng lượm, Khách-trú không chừa, chàng O. thấy mặt liền ra, cùng HỒ-thị kết duyên Tân-Tân, việc đời xem thấy cũng đáng tức cười; một môi đáy-móng mảnh dương tơ, sao lại dám huộc luôn hai trụ. Tục thường ví. Đầu nhỏ sau to, nay mới biết Đầu to sau nhỏ.

Từ lúc hai đàng gặp nhau rồi, sống tình đối đáp; đêm ngày ràng rịch, lác lác quẹo về, chàng O. thì mê mẩn tâm thần, bắt kẻ lời răn dạy. Đã vậy lại còn noi theo nghề hay của Văn-Lia, lên lấy bạc tiền phòng toan cấp đường cho HỒ-thị. Chẳng dè; việc làm không kín nhem, cha mẹ chàng hay được, gin giữ chia khóa không rời, tưng thẽ bên sanh xảo kế, chặn lặn tiền cho mượn phổ đặng nuôi tình-nhân, chưa được mấy ngày, rui lậu sự nỡ; cha mẹ nghiêm cấm, không cho bước cẳng ra khỏi nhà, tuy vậy mặt tình dè có dặng đầu, Chàng cứ nói rõ khán-quan cũng đư biết rằng, hề trai tơ mà gặp gái

lừa thì cuộc sa đấm còn chớ nào nói được đầu cho công sát cũng ràng bẽ mà đi, sá gì lời nghiêm cấm.

Bởi đó chớ nên; cậu O. cứ lần mò đường cũ, đêm ngày khấn khất cùng HỒ-thị chẳng giây phút nào lìa nhau. Thấy sự một ngày một lộng; nên vợ chồng thầy Hội-dồng bán tình dặng rích khừ Á nọ trở về xứ sở, mà nhứt là thầy Hội-dồng thấy thầy mặt dấu hiện của tuây thì trong dạ xốn xang, dường như bị kim châm vậy. Tội mà gach đích mấy câu trên đó, cũng có duyên cớ chớ chẳng không, xin khán-quan hãy xem xét cho kĩ thì rõ.

Vợ chồng bán tình xong xuôi mới giao cho người quyền thức là Lê-văn-H., kêu là sáu H. hôn ngon bạc cây trao cho HỒ-thị-M. bảo phải lánh của ấy đừng làm phí lộ, tức tức phân hồi cố lý; nhưng bằng lâu-luyện ở đây, sẽ kêu người bác bỏ Thanh-lâu. (đọa chớ) Nghe vậy sợ; (biết sự nỡ chớ) nên Thị-M. chưa kịp

từ giả tình-nhân, vội vàng bước chơn xuống lầu giả từ Rạch-giá, bỏ chàng ở lại quanh què loan phòng. Cách chàng mấy ngày, hoặc vì tình-nhơn bức thẳng ra đi, chớ kịp đời lời từ biệt, hoặc tại nhàm chán cuộc đời, cho nên buổi sớm mai ngày 27 mars chàng O. mua thuốc Á-Phiện hóa lộn với mù dưa leo uống rói vào phòng nghĩ an giấc điệp.

Đập lưạ thiêm Hội-dồng mới hay, truy hô lên lối xóm đóng chạy tới; lăm tưởng chàng vương bịnh thời-khí (Choléra) nên lập tức đem lại nhà thương điều trị. Chẳng mấy giờ hai giờ hờn chơi miễn đi-lộ; vì thuốc đã lậm vào cốt chủy, không thể giải cứu được.

Tới khi tản lệm thi-hải, gặp một bực thơ mới biết chàng O. vì cực khối tình mà tự tử, trong thơ ấy có nhiều dấu hiệu đạo, song tiếc vì chẳng coi được, nên khó bề thuật rõ.

Đó! Liệt vị khán-quan hãy nghĩ thử coi: có phải chữ tình rất nặng cùng chăng?

Vì lẽ ấy: nên sách xưa mới nói rằng: Vô vô thiết-lỏa năng lưu khách, sắc bất ba-dào dị nịch nhơn, thiệt chẳng lầm.

Tôi đây; vẫn còn xuân xanh, lại ý-khiên hẹp hòi; nào phải là bực lão thành, há dám khoe mình tránh khỏi. Nhưng mà; cùng nghĩ thì muốn việc ở đời này thấy đều do nơi ý muốn của mình, Có phải ai câu thũe chi đầu, lại liễu mạng như thế. Chớ chi Lê-văn-O. để thấy hữu dụng ấy, ra xinh đi lính tình nguyện, tưng chinh đến chốn chiến-trường giúp Mẫu-quốc tiêu trừ giã-mang, Đức-Tặc, dặng đến ơn bảo hộ bấy lâu. Dầu có chẳng may đi nữa; cũng còn ở tiếng ngàn thu, rất rạng-tông-môn, lại dặng đem tên vào Công-Thần-các, còn hơn sự chết như vậy; đã chẳng ích chi cho đời, lại còn phải đi xứ vạn niên, Người sao đoán kiến quá vậy?

Vì xét câu: Thổ tử hổ bi, vật thương kỳ loại, và chữ: Tiến xa kiến phúc, hậu xa giái chí, nên chàng nệ lời quê tiêng kịch, mượn viết thổ thể vài trang cho Liệt-vị khán quan trông tận cùng khuyên bạn thanh-niên, hãy lấy đó làm gương rãng mình và bảo toàn danh-vọng.

Rạch-giá, Vĩnh-Thanh-Vân dặt 51, NEUYEN-QUI-NHON

CALOL

Dầu này trong sạch ường và hười không có một chi hề và nó lại không có màu. Nó là một thứ dầu trắng chính đả mà trừ bịnh.

BÓN HUẬT

Ừng nó thì không có một mồi chi cả, và nó chẳng hề trộn tạp hay là nhập vào tạp thể. Sự hiệu nghiệm của nó nhạy như máy móc vậy. Hết thầy Quan Lương-Y Langsa đều khuyên dùng nó.

Những nhà trữ bán nó là:

- Pharmacie Principale, Saigon.
Pharmacie Normale, Saigon.
Shanghai Dispensary, Cholon.
Wah Man Dispensary, Cholon.
Tai Sang Dispensary, Cholon.
Pharmacie Sarreau, Pnompenh.

STANDARD OIL CO OF NEW YORK

HÀNG CHÁNH TRỦ' NÓ LÀ HÀNG DẦU HUÊ-KỶ

HỘI HỒNG-THẬP-TỰ

TỜ CHẤU-TRỊ ĐIỂN-TÍN

PHÒNG VĂN SỐ 23

Saigon, le 14 février 1918.

Nguyên-soái Nam-kỳ tước cho các quan Tham-biện.

Tôi gửi cho quan lớn một tờ tấu-giáo của Nam-kỳ-tể-cấp-thương-binh-hội, đặng ngài trợ lực cho.

Vấn lòng non-dân Nam-kỳ hằng rộng rãi, từ khi có giặc ghe phen tố sự khoan hồng, tưởng lại không cần chi phải vận động.

Bởi ấy tôi chỉ cho ngài rõ ràng nên trợ lực với Hội Hồng-thập-tự, mỗi khi quan lớn có dịp lo các cuộc tế cấp về việc binh đao.

Ký tên: LE GALLEN.

Hội Hồng-thập-Tự

Tờ kết nhận Đại Hội tại Paris trong ngày 22 Juillet 1917

Tựa

Kính cùng chư Quan-viên Chử sắc và chư quân-tử, chư phu-nhân, qui-nương Lục-châu, xin hãy đọc tờ kết nhận Đại hội Hồng-thập-Tự mà chiêm nghiệm cuộc làm phước to này, nhất là trong cơn nước Langsa bị cuộc chiến tranh, nhờ Hội Hồng-thập-Tự mà quan quân được thỏa lòng nhiều lúc và sanh linh khỏi chết nhiều khi. Đương thời tại nước Langsa có hơn 10 muôn Annam qua giúp Mẫu-quốc mà thời Đức-man, kẻ ra trận tiền, người làm công trong các trại xướng, cả thầy đều có nhờ Hồng-thập-tự đãi đàng đều đàng như người Langsa vậy. Bởi đó chúng tôi trông cậy các ông các bà sẽ ra dạ khoan hồng, bố thí kẻ ít người nhiều tùy gia vô hữu, đặng mà cứu nạn trong cơn khó lửa. Các ông các bà có lòng thương đến kẻ bị thương, người binh hoạn mà chúng tôi chủ của dư thì trời phạt sẽ chẳng phụ lòng các ông và các bà vì sách cổ câu: Hoàn q thiện bất phụ hảo tâm non.

Cơn khó giúp nhau mới thảo, một đồng buôi này bằng một lượng thảo thái bình. Cứ xin các ông các bà hãy mở lòng từ bi bố thí cúng.

Nay kính,

Nam-kỳ Hội nhánh Hồng-thập-Tự. Cần khải.

Ông nào, bà nào cùng một trăm đồng bạc (100\$ 0) sấp lên cho Hội Hồng-thập-Tự thì sẽ được Hội tặng cho một tấm bằng-cấp Phước-Thiện.

SAO LỤC

Tờ kết nhận Đại-hội Hồng-thập-Tự nhóm trong tháng Juillet 1917

Nhơn Hội-nhánh Hồng-thập-Tự Nam kỳ mới tiếp được Hội-quán gửi lại giấy kết nhận Đại-Hội nhóm trong ngày 22 Juillet 1917.

Bốn Hội-nhánh tưởng không chi tiện ích cho Hội Hồng-Thập-Tự thành hành cho bằng trưng ra ít đều công-ích của Hội-Chánh tại Tể-quốc đã làm ngõ hầu bá tánh Tây Nam và A-Đông chiêm nghiệm. Cứ sao rút ngay ra vậy, cũng đủ cho mọi người tường tất cái công đức lớn lao của Hội-Chánh, nhất là công trình thi thảo trong ba năm khó lửa đây:

Nguyên hồi giặc Âu-châu nhà sự, tại Hội-Hồng-Thập-Tự đã có sẵn sẵn được 239 cái Nhà thương, trong đó đếm được một muôn rưỡi cái giường để cho bệnh năm. Qua năm 1917 Hội lại sắm thêm trước sau được 805 cái Nhà thương, số giường được 6 muôn chín ngàn cái đã điều dưỡng bệnh phơn, đồng cộng số ngày được 27 triệu 66 muôn 8 ngàn 3 trăm 12 ngày, tính chừa ra mà lấy chiếc trung thì mỗi cái Nhà thương của Hội đều dưỡng bệnh hoạn được hai muôn một ngàn rưỡi ngày.

Công trình của Hội-Chánh chẳng phải là chỉ lo một việc nhà thương cho thanh hành mà thôi đâu, hồi còn lo trí cứ các cô điều-dưỡng ở tại các ga xe lửa, nay đã trí được 78 chỗ, đặng cứu cấp các linh bị thương chờ xe chạy ngang qua đó lại Hội-Chánh có dọn tại 46 ga. những là hỏa thực và chỗ ngủ cho đặng đãi các linh.

Hội-Chánh cũng có cho người qua Salonique mà cứu cấp binh lính và cho người đến các Thuộc-địa có giặc nữa.

Đã vậy mà Hội-Chánh còn lo nhiều việc phụ khác nữa:

1. — Sắm xe hơi đi các mặt trận chờ bệnh về giao cho các Nhà thương.

2. — Sắm xe để tắm, xe giặt đồ, xe phơi đồ, và xe chở thuốc men.

3. — Thiết lập các quán rượu thịt ở gần trận tiền, giữa đường binh lính qua lại đặng đãi quan quân.

4. — Thiết lập Hội phái-viên để châu cấp tiền cho các lính giải giáp số 1 số 2, đặng có dịp chờ làm mà độ thân.

5. — Cứu cấp các linh đã mang tặc cục tay, cục chun v.v.

6. — Sắm sách và nhứt-trình để cho bệnh đọc giải khuây.

7. — Lập nhà may và cho vợ lính có chỗ sanh nhai độ nhứt.

8. — Lo lắng săn sóc các lính xin phép về thăm nhà.

9. — Lập Hội-quán cho lính đến chơi cho tiêu khiển ngày giờ.

10. — Sỡ phát áo quần, khăn vải cho lính mà đã phát ra gần 40 muôn cái rồi, những là y phục ngự hàn, mền gối v.v.

11. — Săn sóc lính địch quốc bị hạ tù, tuy không thuộc ngay về phần Hồng-Thập-Tự lo, song lẽ cũng là một cuộc làm phước vậy.

12. — Thiết lập các Nhà thương ở trên gò nòng đặng chữa các Hột mang bệnh ho lao.

13. — Cứu cấp các kẻ tị nạn và điều dưỡng các kẻ tị nạn có bệnh, sau rồi ta cũng nên nhắc luôn các cuộc làm phước địa phương.

1. — Có ty Phái-viên ở tại thành Reims để lo cứu cấp, lo chờ bệnh, lo săn sóc sắm chỗ tắm giặt, và gửi đồ cứu cấp các tù giặc v.v.

2. — Lo cấp áo lót đồ lạnh cho lính ở trận tiền, đã phát cho 93 ngàn 787 người, hơn ba mươi sáu muôn 724 cái áo.

3. — Thiết lập cứu cấp ầy tại miền Nancy

4. — Thiết lập cuộc khử độc ở miền số 20.

5. — Thiết lập cuộc cứu cấp và đi theo xe chở các kẻ tị nạn tại Lyon.

6. — Cuộc làm phước tại thành Amiens

7. — Nhà tạm cho các lính xin phép về nghỉ tại thành Angers v. v.

Đó, tuy là kể chưa hết công cuộc của Hội-Hồng-Thập-Tự làm mặc lòng, chư khán quán đã rõ công công thiết là lớn lao rồi, Đàng-kim Hội-Hồng-Thập-Tự hằng ngày lo săn sóc 31 ngàn rưỡi bệnh nhơn ở trong 805 nhà-thương của Hội đã lập ra, có 4000 người đơn bà lo việc điều dưỡng, Còn số binh lính qua lại hằng ngày, số quân xin phép về nghỉ, đều có ghé lại các ga mà ăn uống, cùng là lính thuốc hút, thuốc uống rồi mới đi. Tại các ga có các cô đầu đường lo bán, rượu, bánh đem đến gần cửa xe mà phát cho bệnh nhơn, cho lính tráng và lấy lời phù huy những kẻ đã vì nước mà ở dưới hầm đầy bùng lăm cực khổ. Cho ăn uống rồi, đoạn phát áo quần mới sạch sẽ đặng thay đổi lớp cũ rách đó, thấy thấy đều động lòng cảm đức Hồng-Thập-Tự-Hội.

Vi đó mà Hội-Hồng-Thập-Tự đã phổ khuyến trong ba năm giặc giã, được 110 triệu quan tiền, ấy là chưa kể đến lễ vật của thập phương bá tánh đã cúng dâng khác nữa.

Cho nên đồng bang ta ở Nam-kỳ cần biết các công trình ấy đặng mà suy nghĩ đến công lao của Hội đã ra lòng từ bi cứu các binh lính bị thương và đau ốm bầu có tự vẫn coi mình đang sờn sờn khỏe mạnh, khỏi lo cuộc nguy hiểm gian nan, có hết lòng tư tưởng đến các kẻ vì ta mà gối vát năm sương, đem tinh mạng ra trận tiền đặng trợ trợ đặng cùng địch quốc, mà ta có bố thí của dư ít nhiều gì chưa, đặng mà giúp cuộc làm phước ấy chăng?

Cần phải cho chư vị Annam và chư vị khách-Trú hay biết rằng trong các Nhà-thương của Hội cũng có Annam và Khách-Trú đến nằm dưỡng bệnh, đồng hàng đồng thể như người Tây vậy.

Vi Hồng-Thập-Tự-Hội là mẹ chung cả thiên hạ, không lòng tư vị, đãi các con đồng một bọc lươn lươn.

Ấy vậy các nhà hào họ, các nhà buôn bán, các quan các ông, các láng, hãy

nên ra lòng từ thiện mà bố thí kẻ ít người nhiều đặng trợ trợ đặng cùng Bón-Hội.

Thay mặt cho Ty Tông-Lý.

Hội-Trưởng

Ký: LOUVET.

Thay mặt cho Ty Phu-Nhơn

Hội-Trưởng Phu-Nhơn,

Ký: Lục-binh Đê-Đốc DIGUET Phu-nhơn.

Nam-trung Nhứt-báo

Mỗi tuần xuất bản một kỳ

Giá trọn năm..... 5 \$ 00

Giá sáu tháng..... 3 00

Báo lẻ mỗi số..... 0 15

Quán tại đường Villot số 52 Saigon

Pháp Việt trong thân

Hôm chiều 13 Mars lối 7 giờ, Hội Pháp-Việt có làm một tiệc tại Quỳnh-lâm-từ-lâu Cholon mà thiết đãi những tướng-sĩ Tây và Nam nơi chiến trận mới về. Có mới phụng hội-viên các hội và các Báo-quán Tây-Nam cùng kẻ gần trót trăm người.

Khí tiệc gần mãn, bồi vừa rót rượu Champagne. Ông Hội-trưởng Bùi-quang-Chiêu đứng dậy ly rượu lên mà nói rằng:

Các ông, các bạn đồng-bang, Việc đứng ra mà diễn-thuyết với tướng-sĩ là việc rất quan-trọng, phải có tài tướng-soái như ông Joffre, như ông Napoléon mới được.

Nên tôi chẳng dám làm lời diễn-thuyết. Tôi chỉ muốn tỏ cái chủ-nghĩa của cái lễ này ông dự chiều nay đây mà thôi. Lấy cái sự nhiều đồng-bang ở các tỉnh xin liên-hiệp với lễ này, lấy cái sự các vị hội-trưởng của các hội Annam có mặt tại đây, chiều nay, lấy cái sự của đồng-bang các ỉnh gửi thơ và giấy thép mà xin kiểu, thì rõ ràng cái lễ chiều nay là cái lễ của dân Nam-kỳ tiếp rước đồng-bào là chư tướng-sĩ ở chiến-trận mới về đặng mà tỏ đầu cảm ơn và khen ngợi.

Xin các ông chờ lấy làm lạ vì không thấy các quan lớn giúp việc nhà nước dự tiệc với chúng ta; ấy là tại chúng tôi không có mời mấy ông sợ có mặt các ông thì chúng ta phải dữ theo lễ nghi nên không được thông thả mà tỏ tình thân-ái cùng các ông.

Vậy nay tôi xin thay mặt cho các đồng-bang, thay mặt cho hội « Pháp-Việt » là hội đã lập tiệc này, xin các tướng-sĩ rất yêu cầu, hãy nhận lấy những lời cảm tạ này ông đã cứu giúp quê-hương Đại-Pháp là Quê-hương chúng.

Đại-Pháp vạn tuế,
Đông-Dương vạn tuế,
Nam-Kỳ vạn tuế,
Pháp-Quán toàn thắng.

Ông Bùi-quang-Chiêu nói giứt lời, ai này đều vỗ tay khen rộ.

Kể đó có mấy người lính sơn-đá Tây và lính sơn-đá Annam, kẻ trước người sau, ra đứng giữa làm ít lớp tuồng hát Tây và điệu chơi, rất nên vui vẻ. Rồi hết cả tiệc đều đứng giẫy rạp nhau mà hát bản Ai-quốc (Marseillaise) lại càng có thú vị thâm trầm. Rồi đó chủ khách chuyển vấn vui cười qua đến 10 giờ mới mãn tiệc.

Bồn-quán rất mừng vì thầy dạy thân-ái của Tây-Nam từ đây càng ngày càng tỏ linh khấn khích.

Thơ vạy mới phải

Mới nghe qua cái Đê-mục cuốn thơ, ai cũng cho rằng lạ, chừng mua về mà đọc thì mới biết rằng hay, ấy vậy anh em cũng nên mua một cuốn mà xem thì mới biết vì sao mà đặt tên nó là thơ Vạy mới phải?

Giá mỗi cuốn là..... 0\$10

Tại Saigon mấy nhà sách đều có bán, tại quán Nông-cổ-Min-dâm saigon và quán Đại-việt-tập-chí Long-ruyền cũng có bán.

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng.

Đều lãnh ai nở lập tại,
Gái hư chông đở khoai tài với ai.

Thấy các nước hoành hoành liệt liệt,
dòm lại ta nhược nhược nhu nhu;
có sao đã sáu mươi năm thấy Đại-Pháp hết
lòng dạy dỗ, đuốt văn-minh rọi khắp cả
Việt-Nam; mà đến ngày nay, bọn quốc-
dân chưa trọn dạ nhiệt-thành, lối u ám
hời còn lắm lắm; bởi rứa, chừ người
Việt-Nam ta, nào đấng cao-minh thức-giã,
mào trang phú-hộ hào-gia, kể ra công,
người giúp của, chung nhau giữ mỗi lợi
quyền, đồng có mấy, tày có tao, thuận
tác biển đồng cũng cạn.

Lại càng may thay, ấy cũng là đại hồng-
phước của quốc-dân ta đó, nên có chủ-
tể ta là quan Toàn-quyền Albert Sarraut
phụng mạng thay mặt cho Chánh-phủ
Đại-Pháp mà trưng nhiệm coi Đồng-Dương
ta, ngài là một đấng chí công vô-tư, đốc
lo khai hóa quốc-dân ta, thiết-lập các
thương-dăng học-hiệu, mở rộng đường
cảng-báo quốc-âm, cho phép và nong trí
quốc-dân ta hội hiệp cùng nhau, ngõ
đặng chen lẫn trong đường văn-minh với
liệt-quốc. Ấy vậy chúng-ta há chẳng
nuông nhau, xúm-xích, diều dắc nhau
cho lệ bước đường tấn-hóa hay sao?

Ngu-phu nghe đồn mấy đấng đương lo
lập « Nam-Kỳ công-thương hội », có mời
nhóm tám giờ tối ngày 28 Mars 1918 tại
đình Đốc-ly thành phố Saigon, ngu-phu
cũng lụm-cụm theo đến đó, nên có
hiều công việc xin thuật sơ ra đây cho
chư khán-quan tường lãm.

Đến 8 giờ rưỡi, tỵ đặng ước 50
người, ai nấy đều an vị. Ông Hồ-văn-Kinh
Hội-dồng thành-phố Saigon lãnh Phó
Đốc-ly, đứng ra giữa mà nói:

« Vả thuở nay, việc buôn bán của người
« Annam ta yếu ớt hơn người khác lắm.
« Ấy là thói quen dân ta ít có liên-lạc
« đoàn-thể, mỗi người lo riêng phận mình
« thì tự nhiên phải yếu, vì có câu: Một
« cây làm chẳng nên non, ba cây dùm
« lại nên hòn núi cao, nên quan Huyện
« Nguyễn-văn-Cửa có chung tình với anh
« em mà lập ra một hội Công-thương

« Annam, đặng chung nhau, xúm xít
« nhau mà lo tấn bộ cho quốc-dân ta
« trong đường thương-mại công nghệ là
« mỗi lợi nhứt trong mỗi nước, v. v. . .
« Tôi bởi chỉ nhiệch-thành và sáng có từng

« trái việc đặt để điều-lệ, nên quan
« Huyện ngài có cậy tôi đặt điều-lệ giùm
« đó mà thôi, chớ tôi vẫn không phải
« người buôn bán, mà cũng không thạo
« việc buôn bán, vậy tôi xin giao tờ hội-
« ước và các tờ giấy thuộc về cuộc lập
« hội này lại cho quan Huyện bàn luận
« với mấy ông. »

Ông Hồ-văn-Kinh nói dứt lời, bước
ra, ông Nguyễn-văn-Cửa đứng vô giữa nói:
« Tôi rất cảm ơn mấy ông sáng lòng
« đến nhóm tại đây hôm nay đặng đồng
« như vậy. »

« Trước hết, tôi xin tỏ cùng các ông
« hay rằng cuộc lập hội này cũng nhờ có
« ông Hồ-văn-Kinh giúp công nhiều:
« Đặt điều-lệ, chỉ vẽ cách-thức, v. v. . .
« Vậy chúng ta nên cảm ơn ngài. »

« Còn chiều nay, tôi xin mời mấy ông
« đến đây là đặng xem xét điều-lệ hội
« thương-mại công-nghệ, nhưng mà bây
« giờ chưa có bản hội viên tạm, vậy mấy
« ông nhứt định xem xét điều-lệ trước,
« hay là cứ bản hội-viên tạm trước? »

Khi ấy có nhiều vị lão-thành đều nói
rằng: « phải cứ bản hội-viên tạm trước
« cho có hội-trưởng, Từ-hàng, v. v. . .
« mới có người chủ-trương, chớ như
« chưa có mấy chức ấy thì ai là chủ trong
« kỳ hội này, ai làm tờ vi-băng kỳ hội này. »

Hết thấy đều chịu theo lời ấy mà cứ
bản hội-viên tạm trước.

Ông Nguyễn-văn-Cửa nói: Vậy mấy
người (thủ xướng) (promoteurs) có định
hội-viên tạm như vậy:

- Ông Nguyễn-văn-Cửa chánh hội-trưởng,
« Trần-quang-Nghiêm Phó id
« Đào-huông-Mai id id
« Nguyễn-văn-Hội Thủ-bổn
« Huỳnh-văn-Nhung Phó Thủ-bổn
« Bùi-văn-Gio Từ-hàng
« Trần-văn-Hiệp Phó Từ-hàng v. v.
« Vậy xin mấy ông lựa lại coi người
« nào xứng đáng chức-phận, người
« nào không, thì cái, cho công-bình. »

Hơn hai ba phút đồng-hồ không thấy
một vị nào cãi chi cả.

Ông Nguyễn-văn-Cửa lại nói: « Trong
« mấy ông, có ông nào bằng lòng
« đặt bản hội-viên tạm như tôi mới
« đọc đó thì xin dơ tay lên. »

Khi ấy mỗi vị đều dơ tay, cũng còn
một vài vị không dơ tay mà thôi, nên ông
Nguyễn-văn-Cửa lãnh chức hội-trưởng
tạm mà trình mở hội nhóm và xét các
điều-lệ hội, đến 11 giờ mới bãi hội.

Thầy mấy ông có lòng sốt sắn, lo tấn-
hóa cho quốc-dân thì ngu-phu mừng rất
bội mừng.

Mà buồn thay! kể từ bữa, lật tờ « Lục-
tinh Tân-văn » số 526 thấy trong khoản
tờ do diên đàng có bài tral khôm tiếm
vợ chợ đông, gái ngoan tiếm
chồng đưa đám ba quân, ký tên
một người đi nhóm. Ngu-phu xem rồi

bèn thở giải mà nghĩ thầm rằng: Đây
chắc là một người nghe lóm chớ chẳng
phải một người đi nhóm, vì nếu
người ấy có đi nhóm, thì trong khi đưa
hội, có nghề ý đều chi, đứng ra tranh
cãi, thì mới ăn với cái đề Trai khôn tiếm
vợ chợ đông, gái ngoan tiếm
chồng đưa đám ba quân cho chớ. Vả lại, mỗi khoản,
ông hội-trưởng đều có nài cãi đối ba
phen, mà sao không cãi cho thành nghĩa-
vụ, để về nhà rồi thêu dệt trong báo như
vậy, e thiên-hạ cho là khôn nhà. đi
chẳng? Á thôi! Nói lắm sợ bàn quan cho
là già mà còn hay nóng nảy, vậy ngu-phu
kiến-thiện khẩn-nguyện cho đồng-bang ta
bỏ dứt được cái bệnh ó-thông như vậy

đi thì là quốc-dân hạnh-thậm, Việt-Nam
hạnh-thậm, mô phật.

Một người có đi nhóm
Trước-lâm LẠI-TỬU

Nữ giới chúng

Mỗi tuần xuất bản một kỳ
Giá trọn năm 5 \$ 00
Giá sáu tháng 3 00
Bán lẻ mỗi số 0 10
Báo quán tại đường Taberd số 15 Saigon

Ai có giầy vụng
và giẻ rách
NÊN ĐỂ DÀNH MÀ BÁN

Lò làm giầy Nam-kỳ, hiệu là:
Nam-kỳ Chi-cuộc Công-ti, nay lập
dà gần thành rới; nên kể từ ngày
nay, dà khởi sự mua các thứ giầy
vụng và giẻ rách, Lục-châu như
ai có giầy lộn bất kỳ là giầy chi,
xin hãy để dành mà bán, hoặc giẻ
rách như: giẻ vãi, giẻ lượ, thì Công-
ti đều mua hết, trừ ra có thứ giẻ
đen và ni thì không mua mà thôi;
ấy vậy, hề ai có giầy vụng hoặc các
thứ giẻ rách dà nói trên đây, thì
xin để dành cho được chừng năm
mười ki-lô rồi đem tới mây nơi
chỉ ra sau đây mà bán.

SAIGON, thì nhà số 28, đường
d'Adran.

CHOLON, thì nhà số 20, đường
Quai Testard.

Hai chỗ này đều có người thay
mặt cho Công-ti mà mua.

Cung tụng lương y
(Remerciements au Médecin)

Mon cher Monsieur Nhì-Thiên-Dương,
Kính chúc mừng ông năm mới đặng
phước như đông-hải, vậy lúc trước tôi
có gởi thơ mà mua mấy món thuốc của
tiệm ông thì ông cũng sáng lòng bảo
tâm mà gởi cần-cho tôi, thì tôi hết lòng
mà cảm ơn ông, và nhứt là thứ thuốc
Kiếm-sắc-bổ-hườn của ông, cả gia đạo
tôi uống thì đều ứng nghiệm như lời
ông rao vậy, còn thứ Trà thiết-thể-giang
ít có, vì tôi uống vô thì trong mình ăn
uống mau tiêu lại làm cho tôi vị đặng
sung túc lắm; ấy vậy tôi hết lòng mà cảm
ơn ông chẳng cùng. Nay kính.

QUYỀN
Cựu Chánh Lục-bộ,
Làng An-ngãi-trung
BATRI.

HÍ TIN
(HEUREUSES NOUVELLES)

Bồn-quán có được thiệp mời của ông
Ngô-tấn-Sơn là cựu Hội-dồng Tham-án,
nghiệp-chủ tại làng An-lạc (Cholon), rằng
đến ngày 19, 20 và 21 Avril 1918 này
là ngày người lo bề gia-thả cho lịnh-lang
là M. Ngô-tấn-Chon, cựu Thơ-ký thuộc
ty Thông-độc Nam-kỳ.

Bồn-quán rất cảm tình Ngô-tiến-sanh có
lòng hạ cố, nên phải kính đời lời chúc
mừng cho vợ chồng mới của lịnh-lang, nối
tộc đến già, sống hưởng tuổi xa, trên hòa
dưới thuận.

N. C. M. Đ.

Một đêu rất hại

Từ khi nhà nước Đại-Pháp sang cai
trị trong lục-châu này thì đã khai hóa
nhiều đêu công-ích và cận-tiện cho mọi
người; Tỉ như: muốn đi xứ nào thì
có tàu cũng là xe ngựa, xe hơi, hay là
xe lửa cũng tiện. Nhưng vậy mà cũng
có những đêu bất tiện và thiệt hại cho
con nhà Annam mà ít ai ngờ tới. Mấy
đêu tôi kể sau đây thiệt rất tệ: Nền tới
cái xin chừ ông Hội-dồng quản hạt cùng
Hội-dồng địa hạt làm làm sao xin cùng
quan Toàn-quyền hay là Quan-nguyên-
soái ra lịnh cấm như đây: Điều 1° Khi
nào các tàu đưa bộ hành trong miệt Nam-
kỳ đây, phải chạy trong rạch nhỏ cùng
là kinh rạch mát thì phải chạy nhẹ hơn
một chút. Điều 2° Thường mấy người
tái-công tàu khi gặp xuống chớ người ta
đồng hay là ghé chớ những đêu khảm đi
trong rạch thì tái-công phải ngừng máy
lại chớ cho qua khỏi sẽ chạy. 3° Không
phải chớ rước bộ hành mà có khi nó
cũng ngừng lại mà rước, ghé xuống nhỏ
quá cũng có chìm chết một hai lần rới.
Vậy xin quan trên ra luật cấm trong ba
đêu tôi xin đây mà cứu lấy sanh-linh cho
khỏi sự rui ro như vậy.

Như mới đây, hôm ngày 29 mars hồi
9 giờ ban mai tại rạch Mỏ-cây có một
chiếc xuống tam bãng nhỏ chèo đi chợ,
dưới xuống chớ năm người đờn bà bị
sóng tàu China nhận chìm. Trên bờ
có ông bốn người, còn một đờn con gái
chúng 17 tuổi tên là Nguyễn-thị-Miền
vết không kiếp bị sóng uống nước mà
chết. Hồi lại thì nó là con của tên
Nguyễn-văn-Hiền ở tổng Minh-đạt làng
Tân-phước. Thương hại cho con nhỏ
ấy, Ngày 24 tháng hai Annam này cha
mẹ nó định hôn cho nó; ai ngờ chưa đến
ngày mà Thủy-phủ đã rước trước. Chừ
ông nghĩ đó mà coi, thiệt hại cho người
Annam lắm đó, chớ còn chiếc tàu chi-
na chẳng có cang hệ chút nào cả.

NGUYỄN-DUY-NHỨT
Propriétaire,
Minh-đạt, Tân-phước,

Lời của ông Nguyễn-duy-Nhứt đã tỏ
trên đây thiệt quả như vậy chẳng sai,
vì những tàu china chạy theo mấy nơi
kinh rạch, mấy chú Tài-công ít hay để
ý mà coi chừng những xuống ghé chớ
khảm, cho nên thường nghe những việc
rui ro xảy ra như vậy luôn; bồn-
quán tiếc vì trong lúc chiếc tàu nọ chạy
mạnh làm cho sóng nhận chìm chiếc
ghe kia, đến đổi chết hết một mạng
con người, sao lúc ấy chẳng ai truy hỏi
cho làng xóm đều hay cho rõ ràng bằng
cớ, rôi chạy tờ cho số sơn-dầm hay,
hoặc đến quan Biện-ly mà báo bầm, thì
có lý nào mà quan trên đi nổ hổ qua
những việc như vậy bao giờ.

Tuy vậy chớ bồn-quán cũng hiệp một
ý với ông Nguyễn-duy-Nhứt đây mà bầm
trần cũng chánh-phủ, xin hãy mở lòng
từ thiện, lấy đức báo sanh, để ý xem xét
những đêu tình tệ ấy cho cần mà cứu
sanh-dân cho khỏi đêu tai hại.

N. C. M. Đ.

Rượu Sâm-banh hiệu
MARQUIS DE BERGEY
là rượu nhứt hảo hạng.

Mà ngụy có nên gọi là nghĩa-trùng chăng?

Xem Báo « Công-luận » số 126, mục Tư do điển đăng của ông chi chỉ làm mà không thấy ký tên; nhưng ký tên cùng không cũng vô hại, chỉ hại vì lời nói vô lý mà thôi.

Bài ấy nói rằng: « Hai chữ Nghĩa-địa và Nghĩa-trùng, nghĩa không khác nhau, lại biểu phải làm sao cho thoát ra chữ nghĩa thì mới quán từ. »

Xin ai đó coi lại, tôi không nói chữ Nghĩa, chỉ nói chữ Trùng với chữ Địa mà thôi.

Địa là đất, Trùng là năm-mổ, là gò-mả. Đất của Hội, của nhiều người vì nghĩa mà lập ra, nên gọi là Nghĩa-địa.

Năm-mổ, gò-mả, mà trong ấy chôn người có nghĩa, mới gọi là Nghĩa-trùng.

Nghĩa-địa là chỉ miếng đất ấy mà nói.

Nghĩa-trùng là chỉ người chôn dưới năm-mổ gò-mả ấy mà nói. Vậy thì Nghĩa-địa và Nghĩa-trùng hai nghĩa khác nhau xa lắm, chớ không phải dùng mõ hồ được. Trong bài ấy, ông chỉ chỉ đó, có đem mấy chữ nghĩa-bộc, nghĩa-hồ, nghĩa-thử, nghĩa-tê, nghĩa-mộ v.v. ra mà ví dụ.

Trong thế ông nói chữ Nghĩa dùng vào đâu cũng được hết hay sao? cho nên rồi bài ấy ông lại nói vậy chớ Nghĩa-tê, Nghĩa-hữu lại mấy có ai tặng phong?

Nào, tôi có nài cho được tặng phong thì mới gọi là Nghĩa-trùng bao giờ? ấy là tục thường của thiên-hạ, hề thấy việc chi có nghĩa, hay là thấy ai làm việc nghĩa thì tùy nghi tùy tiện mà dùng, chớ đợi cho đến có tặng phong mới kêu được hay sao?

Như mấy chữ ông nói trên đó:

NGHĨA-BỘC, bởi thấy đây tờ ở với chủ có nghĩa, thì người ta mới gọi là nghĩa-bộc; chớ đây tờ phân chủ thì ai kêu là nghĩa-bộc?

NGHĨA-HỒ, là cạp có nghĩa, chớ nó cạp hoang, cạp ăn thịt người, gặp ai vật này, thì ai kêu là nghĩa-hồ?

NGHĨA-THỬ, là chuốt ở với nhau có nghĩa, chớ cái nó chuốt ăn vụng, chuốt khoét ghe bầu nang, chuốt cần sách vở áo quần, chuốt phá lúa ngoài đồng, chuốt lầy bịch bịch cho người; Ông cũng kêu là NGHĨA-THỬ nữa sao?

NGHĨA-HỮU, là anh em bạn ở với nhau có nghĩa, hoạn nạn tương cứu, sống thác chẳng bỏ nhau cả; chớ cái thư anh em bạn rượu thịt, điện thị bối phôi, lườm gạt nhau, giựt của nhau; ai kêu là nghĩa-hữu?

NGHĨA-TÊ, Rê ở với cha mẹ vợ có nghĩa cả; chớ rê mà đánh cha vợ, thì ai kêu là nghĩa-tê?

NGHĨA-MỘ, ấy là chữ mới của ông mới đặt, thiết tôi chưa thấy. Song xét ra Nghĩa-mộ với Nghĩa-trùng cũng là bà-con.

Ông nói: đặt lập chung gọi là Nghĩa-địa. — PHẢI RỒI.

Còn đất chôn chung ông gọi là Nghĩa-trùng. — SÁI.

Nếu đất chôn chung mà gọi là Nghĩa-trùng, vậy thì mấy cái mả của bọn ăn cướp sát nhơn hoặc ăn trộm, chôn chung gần nhau ông cũng cho là Nghĩa-trùng nữa sao?

Thôi, chẳng nói đâu cho xa, ông hãy lên đường Thuận-khieu rồi đi lên lên trường đua, ông coi có mấy cái gò mả chôn chung to quá đó, tự dễ chỉ kim ai ai cũng kêu là Mã-ngụy (Ngụy-trùng) nếu lấy theo lời ông luận đó thì ông cũng kêu mấy cái gò mả-ngụy đó là Nghĩa-trùng nữa sao? NGUYỄN-CHÍNH-SẮT.

Ghe lưỡng bằng sao

Có người muốn bán một chiếc ghê lưỡng bằng cây sao, tự mùi chỉ lái liền lạc tốt lắm. Bể dài 15 thước Tây, bể ngang hai thước, thâm hạ một thước một, dày 8 phân. Chở được 500 thùng lúa (thùng 40 lít) mà còn nổi, không sợ sóng tàu.

Lục-châu ai muốn mua, xin đến bày li viết thơ cho Nông-Cô Mìn-Đam mà thương nghị giá cả.

Đại-Pháp lễ nghi

(POLITESSE FRANÇAISE)

(tiếp theo)

Đi chơi chiều

Dải trà

Thường khi, khách đến nhà chơi khuya gần về, chủ nhà hay dọn bánh trái ra, ăn uống nước. Vậy phải dùng đĩa chén cho sạch-sẻ mà đựng đồ, lấy mâm sắp dọn đĩa bàn-ăn, rồi bắc ghế dàn ra cho sẵn. Ngay mỗi ghế ngồi phải có một cái khăn bàn.

Khi chủ khách ngồi lại, bọn gia-đình phải chế trà cho sẵn đem tách dàn ra nơi tử-rượu, đợi ăn vừa rồi, rúc đồ kia ra, đem bình trà để đĩa, rồi bưng để trước mặt mỗi người một cái chén lao cho tinh-khiết. Phải nhớ, hề chén đầu thì đĩa dính theo đó; bưng chẳng, đã mất phép lịch-sự lại còn vô-lễ. Xong rồi hôm-thân chủ nhà đứng dậy bưng bình trà rót cho mỗi người, tùy theo thượng hạ, trước sau. Như trong nhà có con cái, nên cho ra thế tay, đỡ vót cho mình.

Thường khi chủ nhà hay để thổ đường và một ve rượu Rhum nơi bàn, mời mỗi người, ai muốn gia-vị thế nào tùy thích.

Có khi, nhà có café đãi khách cũng được. Ấy vậy, phải bỏ vài cục đường trước khi trẻ bưng chén lại. Tùy bộ đường rồi chớ cũng phải để thổ đường ra sẵn đĩa bàn cho người nào muốn thêm cho dễ, kéo mắc công kêu rêu lời thôi.

Chủ nhà cũng hôm-thân bưng rót café cho mỗi người, y như đã nói khoản trên.

Hàng thấy có người tánh-khí nóng-nảy, không chịu ngồi chờ cho nguội, kê chén trực nhau qua đĩa-lót, thò muốn quậy lia, rồi kê miệng xuống cạnh bàn, tru mỏ và húp và thổi, coi ra trái lắm. Ăn uống lua lâu như thế, ở nhà mình còn không chàm-chê dựng thay, huống chi là ở người mà không bỏ tuổi!

Cơ xang đơn-địch
Có chớ, chiều khách đến chuyện-văn xang, chủ nhà lại bày ra cuộc ca-xang đơn-địch cho vui.

Như mình có tài hay thế nào cũng đượg xướng ra mà hoành liệt; đợi chủ mời rồi sẽ bày nghệ cũng chẳng muộn chi. Như chủ có dạ ăn cần mời tới nhiều phen, liệu nình đủ sức giúp vui thì chớ nên từ nan hay là để nói nhiều lời cho trái phép. Nhưng mà có chơi cũng lựa bài nào, khúc nào cho thanh-tạo, vui-vẻ hiệp thời, chớ chọn chi những chương « bực mạng » những khúc đoạn trường mà náo lòng chủ khách.

Có chơi phải cho tận-tanh mới có sự vui, chớ làm kẻ né bơ-thờ không tốt. Tuy vậy mà chớ đặng nên làm lòng phép thường, cũng không thanh-lịch.

Cách lựa bài chơi phải tùy hơi theo khách; nhưt là đượg chọn bài nào dài quá cho ai nấy chờ lâu mỏi chí.

Người hòa đờn cũng phải dựa theo kẻ xướng, đừng ý sức mình, làm cho người lỡ nhịp ngang cung mà sanh sự bất-bình cho nhau.

Phàm kẻ ngồi nghe, có hay thì khen chơi chút đỉnh; còn biết chớ nào chưa đặng tinh-luyện, cũng đừng thăm trong dạ chớ thổ lộ ra ngoài. Cũng chẳng nên vỗ tay, dậm chân mà cung tụng quá đều cho lấp mắt cuộc vui.

Có kẻ ngồi nghe, chạnh động nghệ riêng, dân-lòng không dặng, phải nhiếp căng, rung đùi, cùng là ngá n nga theo khúc. Không đặng vậy: phải ngồi cho êm thắm mà nghe, cũng đừng chạy ra chạy vô, xao xiển, làm cho kẻ ở đờn phải rộn lòng khuấy trí mà mất ngón tươi, thì lỗi ấy tại mình!

(Sau sẽ tiếp theo)

N. C. M. Đ.

Đại-việt Tập-chí

Mỗi tháng xuất bản một kỳ

Giá trọn năm.....	5 00
Giá bán tháng.....	3 00
Bán lẻ mỗi tập.....	0 50

Báo-quán tại L. N. Xuyên

AI TÍN (NÉCROLOGIE)

Mới nghe tin bà Cai-ông Bình-thường Vĩnh-long là Madame Tống-thị-C., hưởng thọ 43 tuổi, đã tạ trần hôm 12 rạng ngày 13 tháng hai Annam và đã an táng người hôm 16 này rồi.

Vậy hồn-quán ông kính đôi lời đề tỏ chút tình ai điếu và xin phần ưu cùng qui-quyển.

M. Trần-khắc Kỳ, instituteur principal, ancien Secrétaire à la Direction de l'Enseignement de Cochinchine, a l'honneur de faire part à ses amis de la mort de sa femme Née Nguyễn-thị-Huân, décédée à Pnompenh, le 3 avril 1918 à l'âge de 41 ans.

Tri sanh giả điếu

Mới nghe tin Madame Nguyễn-tân-Bửu qui-danh là Phu-nhị-Nàng, hưởng thọ được 44 tuổi, đã tạ trần hôm 16 avril và đã an táng rồi hôm 20 Avril 1918 này.

Lúc đưa linh cữu lên đường thì đượg thân-bàng quyến-hữu mây ông mây thầy các ty các số đưa đón rất đông có đem linh-cữu vào nhà thờ mà làm lễ rất nên trọng lễ.

Nguyễn M. Ng-tân-Bửu là Thơ-ký thiết-thợng giúp việc tại sở Thương-chánh, lại là một vị khách-quan của đồn-báo tự thuở đến nay. Vợ chồng lâu bạn với nhau đượg cam rộng khổ đã 23 năm tròn, sanh con cái cũng nhiều, song nuôi chẳng đặng, chỉ còn có 1 đứa con gái chừng 11 tuổi mà thôi.

Đến nay, một gánh cang-hưởng triệu triệu, rủi gãy phứt giữa đường, ấy là một việc rất chẳng may cho M. Nguyễn-tân-Bửu đó.

Nên Bôn-quán với kính đôi lời đề tỏ chút tình ai điếu và xin phần ưu cùng M. Nguyễn-tân-Bửu, sau là Cầu chúc

cho linh hồn cô thộng Phạm-Thị, sớm đượg lên chốn Thiên-đàng mà hưởng muôn vàn đêu thoát lạc.
Nông-Cô Mìn-Đam.

EDEN-CINÉMA

Tuần tới này bạn hát bóng Eden-Cinéma hát hay và vui quá, liệt-vị hãy đến xem thử mà chơi cho tiêu khiển. Hát tuồng PROTÉA thiết đá hay và có tín-nghĩa lắm.

Trình thám tiểu thuyết (ROMAN DE DÉTECTIVE) (Tiếp theo)

Lại-xuân-Điền còn đang suy nghĩ, bỗng thấy phía trước mặt có một cái nhà lá nhỏ có bóng đèn dọi ra sáng sáng, bên lên bước tới gần nom coi, thấy Phu-nhân ở trong nhà ấy, trong tay có cầm một cái hộp nhỏ bằng thiết, nhâm nhĩa một hơi rồi dờ vãng mà dẫu, đến tắc tới thui, nghe có động tiếng dấy, thì Lại-xuân-Điền biết Phu-nhân đã đi rồi, mới nghĩ thầm rằng: « cái hộp thiết nhỏ này chắc là đựng bức thư của 2 vị cô-nương kỳ thất mà Phu-nhân mới nói với ta đây; mà hai vị cô-nương đó là ai? chắc là Mai-Anh với Xảo-Chau chớ không ai vô đây. Nếu ta lấy được bức thư ấy thì có khi cũng đủ mà làm chứng có về vụ án này chớ chẳng không. » Bên nín lặng chờ cho Phu-nhân đi xa rồi, mới lộn vào quệt nhán lửa lên dờ vãng lấy phứt cái hộp bỏ vào túi, rồi nhẹ bước tuốt theo sau lưng Phu-nhân mà nom coi động tịnh thế nào. Chẳng dè cây quẹt của Lại-xuân-Điền quẹt khi này quẩn nhằm đồng rất nặng cháy lên, cháy leo qua vách rồi phát cháy cái nhà ấy đi. Phu-nhân nghe lửa cháy rần rần thì thất kinh liền đứng chơn đay lại đứng ngó. Lại-xuân-Điền lẹ chơn nép vào trong bụi rậm gần đó mà coi tình ý Phu-nhân thế nào. Bỗng nghe Phu-nhân đứng nói một mình rằng: « Thiết là may mắn cho Mai-

Anh làm, kỳ là trời giúp nắng đó, chứ chẳng cần hệ chi đến người. » Lại-xuân-Điền nghe nói rất mừng; liền tìm đường tảo chạy riết về trước Phu-nhân, không ai hay biết chi cả. Vừa đầu cái hộp thiết rồi, thì Phu-nhân về vừa tới, lại cố ý bước thẳng vào phòng Lại-xuân-Điền mà nói rằng: « Tôi tưởng đến nhà chị em bạn chuyện vẫn chơi giầy phút, không dè họ cầm tôi lại cho đến bây giờ mới về được, làm tôi bỏ thây ở nhà một mình vẫn về, có khi thấy buồn lắm he. » Nói rồi từ giã lui gót về phòng mà nghĩ. Phu-nhân ra rồi Lại-xuân-Điền đến bên đóng cửa lại, vừa mở cửa hộp thiết ấy ra mà coi bức thư; vùng nghe nơi cửa sổ có tiếng kêu rằng: « Lại-tiên-sanb. » Lại-xuân-Điền giật mình, liền bước lại mở cửa sổ ra mà coi, thì thấy một người con gái ăn mày. Lại-xuân-Điền chẳng thêm nói tới. Người con gái ăn mày ấy liền móc túi lấy ra một cái khăn đỏ phất qua phát lại vài lần. Lại-xuân-Điền đến hội ý biết là A-Nghiêu giả dạng, bèn hỏi rằng: « Người đến đây bao giờ vậy? » A-Nghiêu nói: « Đứng bởi, đứng bởi. » Và nói và đưa ra một miếng giấy, rồi xẹt ra đi nất ngó theo không kịp. Lại-xuân-Điền dở miếng giấy ấy ra mà coi, thấy nói như vậy: « A-Hoa thiệt quả ở nhà Tá-trị Phu-nhân, tôi thấy đã rõ ràng hẳn ở trên « lâu phiá đông, ngay nơi chỗ phòng thấy « nằm đó; ngày mai tôi 8 giờ, tôi lập « mưu gạt bà Tá-trị Phu-nhân đi ra « khỏi nhà, rồi thấy dùng điệp ấy tước « lên từng lấu thì hai thì ắt gặp hẳn. »

(Sau sẽ tiếp theo)
NGUYỄN-CHÁNH-SẮT.

Rượu Cỏ-nhạc VIEILLE
EAU-DE-VIE DEJEAN là
một thứ rượu rất
có danh-tiêng hơn bốn
chục năm nay.

Vài lời cảm tạ

BĐN-quán rất thâm cảm thành tình của chư quí-ông kể tên sau này đã có lòng cố gắng gửi măng-đa đóng tiền mua Báo trọn năm. Vày từ đây mỗi kỳ, bề vị nào có lòng hào-hi-p mà gửi bạc để thì BĐN-quán sẽ đăng báo liền cho liệt-vị hay, khỏi phải chờ thiên-lai cho nợ bớt một phần tiền-phí. và liệt-vị cũng khỏi phải công gln giữ nợ học lòng, lại cũng nhớ được ngày tháng mua Báo của mình, rất nên đăng tiện.

TÀNH-TỰ	CHỖ Ở	SỐ BẠC ĐÓNG RỒI	NGÀY MUA	NGÀY MÀNG
Ông Joseph B.	Interpréte Banam	5.00	1er Mars 1918	1er Mars 1919
Ông Khương-th-Ng	Conseiller Cholon	5.00	id.	id.
id. Nguyễn-th-Th.	Dragage Loire Mytho	3.00	id.	1er Septembre 1919
id. Lâm-tam-Th...	Conseiller Baclieu	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919
id. Lê-quang-H...	Cai-tổng An-trường	5.00	10 Août 1917	10 Août 1918
id. Huỳnh-công-H.	Dessinateur Longxuyen	5.00	1er Octobre 1917	1er Octobre 1918
id. Nguyễn-vân-H.	Ex maire Traou	5.00	1er Juin 1917	1er Juin 1918
id. Hương-cá-B...	Mỹ-ph-úc-tây Mytho	5.00	1er Mars 1918	1er Mars 1919
id. Lâm-quang-K.	Secrétaire Camau	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919
id. Cao-vân-Ng...	Hương-quản Thủ-dức	5.00	id.	id.
id. Xà T.	Cán-dược	5.00	id.	id.
id. Lê-bân-Nh...	Hương-bộ Trà-ôn	3.00	15 Novembre 1917	15 Mai 1918
id. Ng. tấn-Ng...	Secrétaire Sadec	5.00	15 Mars 1918	15 Mars 1919
id. Trần B-Đ-Tr.	Instituteur Sadec	5.00	1er Juillet 1917	1er Juillet 1918
id. Sété Enseigt				
Mutuel	Kompongiam	5.00	8 Février 1918	8 Février 1919
id. Nguyễn-hữu-Th	Tri-phủ Bentre	3.00	id.	8 Août 1918
id. Nguyễn-vân-Tr.	Huỳnh honoraire Tâyninh	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919
id. Thái-công-B...	Secrétaire Banam	5.00	1er Mars 1918	1er Mars 1919
id. Nguyễn-vân-B.	Infirmer Preyvang	5.00	id.	id.
id. Nguyễn-kim-Th	Attapeu	5.00	id.	id.
Cô Lê-kim-H.	Pnom-penh	3.00	15 Mars 1918	15 Septembre 1919
Ông Huỳnh-khánh-V	Cửu Cai-tổng Gocông	5.00	29 Mars 1918	29 Mars 1919
id. Đỗ-khánh-T...	Xà-trưởng Bèn-nhút Rach-giá	5.00	1er Avril 1918	1er Avril 1919
id. Thái-Cầm.	Commerçant Rachgia	5.00	1er Octobre 1917	1er Octobre 1918
id. Trương-minh-L	Conseiller Cholon	5.00	1er Avril 1918	1er Avril 1919
id. Lăng An-phước	Bentré	5.00	8 Février 1918	8 Février 1919
id. Dương-mỹ-X...	Núi sập Longxuyen	5.00	15 Mars 1918	15 Mars 1919
id. Võ-vân-Nh...	Stoung	5.00	id.	id.
id. Ng. quang-V...	Cai-tổng Cán-dược	5.00	15 Mars 1917	15 Mars 1918
id. Nguyễn-vân-U.	Tân-thời Cán-thơ	3.00	1er Janvier 1918	1er Juillet 1918
id. Nguyễn-hữu-Đ.	Cai-tổng Bentre	5.00	id.	1er Janvier 1919
id. Ng. thành-H...	Interpréte Tây-ninh	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919
id. Phan N.	Vinhlong	5.00	8 Février 1918	8 Février 1919
id. Trần-nguyên-L.	Tri-huyện Mytho	5.00	10 Août 1917	10 Août 1918
id. Quân-đức-A...	Cairang Cantho	5.00	15 Janvier 1918	15 Janvier 1919
id. Tạ-quan-Th...	Tân-uyên Bienhoa	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919
id. Đỗ-đón-H....	Soai-riêng	5.00	1er Janvier 1918	1er Janvier 1919
id. Nguyễn-đăng-L	Commerçant Phan-thiết	3.00	15 Mars 1918	15 Septembre 1918
id. Phạm-vân-T...	Hương-cá Tân-châu	5.00	8 Février 1918	8 Février 1919
id. Nguyễn-tân-C.	Notable Tân-châu	5.00	1er Mars 1918	1er Mars 1919
id. Trần-vân-D...	Secrétaire-Lettre Mytho	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919

TRẠI THỢ MỘC MICHEL
Nguyễn-hiệp-Hòa
Tại chợ Lái-Thiếu

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là :
Bàn ăn mặc-đá dài, có cần 2 kiềm. — Bàn ăn mặc-đá tròn có cần 2 kiềm. — Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiềm. — Bàn tròn 4 trụ mặc-đá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-cây. — Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lau 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3 kiềm. — Váng một chơn tiện, váng gỗ hai, và váng ba. Tủ thờ, cần 3 kiềm; Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau), Trụ kiềm (colonne) ghế bàn-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiềm, ghế Bànnguyệt, bàn viết 3 kiềm, váng một bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiềm thời, bằng cây trắc, cầm lai, gỗ toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.

Xin quí ông có muốn dùng các món đồ chưng dọn trong nhà, thì xin gửi tin, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-Thiếu đường ra công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vửa theo ý quí-vị.

CHỦ TRẠI MỘC.
cần khải

LỜI RAO

Kính cùng tôn bằng quan khách được hay : Nhà ngũ hiệu DƯƠNG-HUỆ-VINH-PHÁT, ở đường AMIRAL COURBET, môn bài 53, Saigon, phòng vi sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rộng lòng thì ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi lễ hiền kính sí là thế nào.

ANTOINE BÀU, đôn kính.
N° 53, Amiral Courbet.

LỜI RAO RẤT CẦN YÊU
Bên bà còn gái nên xem

Quần-dông, Xương-thị-đường.
Sâm Nhung Điều-kinh Phụ-khoa-huôn,
quần cáo

Thuốc Điều-kinh Phụ-khoa-huôn của tiệm này đã có danh tiếng hơn mười năm tại Quảng-đông, nay danh van cả nước, thiên-ha đón nhau đến mua nướm nướm, chẳng ngọt khi nào. Nhưng mà các nước chưa hay, cho nên ông chủ tiệm này đã rộng rãi cho nhiều thấy hay mà chế thuốc huôn này thêm cho nhiều mà rải ra cho đến trong Thế-giới. Nếu đàn-bà mà dùng nó thì sẽ tiêu trừ bệnh khô, sanh con cái được nhiều mà giúp cho Tao-vật chỗ còn khuyết điểm, cùng thế theo lòng hảo sanh của trời đất.

Nay tại Nam-kỳ người Đại-lý cho hôn-đường là tiệm Dũ-nam-Long ở tại Chợ-lớn, đường Canton, số 32, có bán, còn trong Lục-tỉnh mây nhà buôn lớn cũng đều có bán; mỗi bữa uống 1 hướn, uống với nước trà, kỵ ăn đồ sống sít rau cỏ lạnh lẽo.

Các cô, các bà, hãy mua về dùng thử mà coi, thì mới tường hay giở. Và có mua thì xin phải nhìn cái hiệu con Sư tử đạp trái đất thì mới khỏi lầm đồ giả, mỗi hộp chắc giá 1\$00.

Thuốc huôn này chủ trị đàn-bà con-gái tiền thiên bất túc, khí thể hạ nhược, hậu thiên thác dưỡng huyết-mạch kém hao; đường kinh hoặc sớm hoặc trễ, thoát có thoát không, hoặc có đường kinh thì đau bụng, hoặc bạch-đới, hoặc huyết băng, phàm các bệnh ấy thấy đều dùng được. Thuốc huôn này chẳng nói là phụ-khoa thánh-được mà thôi, thiệt là chường-từ linh-đơn đó. Người nào không thai nghén, hãy uống nó thường thì ắt thấy hiệu nghiệm.

DENTIFRICES
THUỐC ĐÁNH RĂNG
Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bông của các cha
BÉNÉDICTINS
DE SOULAC
LÀM RA

Thuốc Bénédicte de Soulac (thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột, hay là xà-bông) là một thứ thuốc đánh răng, thân hiệu rất hợp với miệng người. Thuốc này làm cho răng được trắng trong, làm cho nướu tinh-khiết, diệt cả loại vi-trùng sâu răng.

Hãy dùng một thứ thuốc Bénédicte là thuốc không độc thối, đừng dùng mà thuốc khác có độc-độc.

Thuốc Bénédicte của người Lang-chê ra mà các nước đều dùng.

Lời rao

Kính cáo cùng chư quí-vị đặng rõ nay tôi có lập một tiệm tại Bình-tây đường Gia-phú tiệm này sửa xe máy, sơn hầm xe máy, xi nickel, đóng xe kéo, sửa xe kéo, và có bán đủ các thứ phụ tùng cho xe máy và xe kéo. xin quí-vị tưởng nghĩa đồng-bang, có sửa máy chi, đem đến tôi sẽ tính giá rẻ, lại trong tiệm cũng có trữ bán sách Diên-lục cổ tịch, cuốn thứ nhất.

Ngo-vin-Trai kêu rằng: Tư-Khỵ tại đường Gia-phú, Bình-tây.

LIÊN-HÀNH

ĐÔNG-DƯƠNG SẢN-VẬT CỔ-PHÂN-HỮU-HẠN CÔNG-TY
Trụ-sở hiện đưc: 03.200.00

Mỗi cái tại CHOLON, Quai Testard số 3

Nhãn hiệu này in giấy mà dán vào chỗ hồ trét nắp (lò, chõ, nồi, chảo) để thay đổi những chữ làm dấu riêng là a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, n, x, t, trên nắp vòm đó đóng hai chữ 連城 (Liên Thành) ai muốn mua nước-mắm (thiết, thì) hải coi cho kỹ. Ai muốn mua nước-mắm (thiết, thì) hải coi cho kỹ. Ai muốn mua nước-mắm (thiết, thì) hải coi cho kỹ.

LIEN-THANH, Căn khải

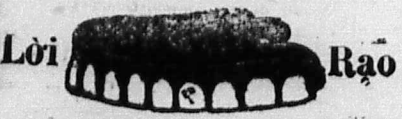
PNOM-PENH BAZAR
TRƯỜNG-XUAN

- BÁN SỈ**
- BÁN LẺ**
- Tại xứ ta, người Tàu và An-dộ chẳng phải là bán rỗng hàng lóa nước họ đem qua, phần nhiều mua của các hãng tại Saigon.
- Đây bốn hiệu đã tầm đến gốc cội (chính các nhà công nghệ) hàng ngoại quốc mà sĩ lại cho họ, kể đã 10 năm trời. Vậy ai muốn sĩ vật ch háy mua một ít món hàng kiểu bán thử coi, rồi sau sẽ mua nhiều, thì bốn hiệu cũng tính giá sẽ gửi conure remboursement cho :
- Kiền để hình chụp, máy chụp lộng, xuy vàng, — tiền đây, cáo bia. — (format visite) 0=065x0=00..... 12 cái — 3\$50
- Dây thun kẹp vở, có móc... 12 cặp — 5.40
- Xe hơi, xe ngựa nhỏ (dó trẻ chơi) 12 cái. — 0\$70
- Khăn bàn lồng dệt bông hoa hoè, 1m45 x 0=67..... 12 cái — 10\$00.
- Cartes postales giặc Au-châu 2\$50 một trăm. id. Nhựt-bản sơn thủy vẽ dầu 7\$00 1 trăm.
- Giấy viết thơ, mỗi hộp 50 tờ, 50 bao dôi có màu.
- Toile Superfine..... 12 hộp — 9\$85
- id. Idyl..... 12 hộp — 8\$55
- id. Cosette..... 12 hộp — 9\$70
- Bao thư vàng thệ thường..... 3 00 một ngàn cái.

Trại thợ mộc hiệu Lựcc-Long
tại Nguyễn-long-Thao
ở chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ đường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đóng sẵn đủ hàng an dài mặt gỗ liến từ 1=40 cho đến 2=20, bề ngang 0=80 cho đến 1=15; bảng ăn chè kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bảng lâu cửa cường 7, 8 trụ cho đến 12 trụ, và bảng ăn mặt đá; bảng tròn một cột xây, chường chạm tam lân từ 1=55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy là tây, bảng rượu (table d'apertite), bảng sách (table de salon), bảng viết (bureau) bảng rửa mặt (table de toilette) bảng nguyệt, th áo tròn, gủ áo kiên, th thờ căn, biển liến, thanh thợ kiên về sơn thủy, chữ ốc, chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dàu, và có đủ thứ đồ tiện, những la chường đèn, đài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng nai, vàng ba, vàng tư, hết thay đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

TIỆM TRONG RANG
HIỆU: ĐỒ-TÀI-SANH
Số 26 đường Gialong số 26
CHOLON

Lời Kính-cùng Lạc-châu chư, qui-khách, đáng hay tiem tôi trông rắng và bịch rắng vạng thuờ nay, trong Lạc-châu cũng có nhiều ông đá biết, gia đã rẻ hơn các nơi; mà cách làm nhưt-nhưt thấy đều chắc chắn hàng hời, hoặc trông hay là bịch rắng vạng, cách thức đều theo kiểu kim-thời, bịch bang vạng Annam và vạng Tây, lại tôi cũng dùng bao lâu cùng qui-khách, như trong một nam ma rắng của tôi trông và bịch, có sút rơi ra, thời đem cho tôi làm lại không an tiện, vậy xin qui-khách có sáng điep dùng, xin đời gỏi đen tiem tôi, tôi sẽ sáng lòng vep rước củang sai, còn như qui-khách nao, trông cho dạng hai nam hoặc bịch vạng mà không ụp ranh đen tôi, xin gỏi thơ thưng ngbi, chừng ấy tôi sẽ đem lại nha qui-khách củang dạng nệi trong Lạc-châu củang luận gán xa.

LÝ-HỮU-DƯ
34-35 Quai, Piquet, Phnôm-Penh.

NGUYỄN-LONG-THAO, Chủ trại kính cáo.

Nay kính

HAY LẮM! HAY LẮM!!
Nhân nguyệt văn đáp
(LA LUNE ET LA FOÛTE)
Traduction libre

PAR
NGUYỄN-CÔNG-HÒA
Giá mỗi cuốn..... 0\$30

Các tiệm sách ở Saigon đều có bán.
Tại Báo-quán Nong-Cổ Min-Đam cũng có bán.

GIÁ 0\$40
ĐÔNG ÂM TỰ VỊ

Có phụ thêm những chữ không phải đóng âm mà khó viết
DICTIONNAIRE DES HOMONYMES
ANNAMITES

Accompagne u un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire PAR

Nguyễn-van-Mai
Professeur u Annamite au Conege Chasseloup-Laubu
Membre du Comité de Perfectionnement de l'Enseignement indigene en Cochinchine

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ Đông âm cũng chữ không nhằm Đông âm, mà phải viết hời hay là ngã, hoặc viết d hay g ở trước, e hay la t có g hay là không g ở sau. Như có lời câu thj của quan Đốc-học chánh, ngày 31 Aout 1916, dạy rằng: « Đền các khoa thi lời đây, thì trong những bài hạch về tiếng Annam quan giám khảo chám về hết sức nghiêm ». Vậy nên tôi nệi ý dọn ầu này, ngõ hầu giúp các trẻ viết chữ quốc-ngữ cho đúng theo Tự điển Gén.brel và Paulus Cua. Hễ có nghi ngại chữ nao, lật quyển này ra mà coi, thì viết không sai. Bán tại tiệm Quỳnh-Mỹ, 20, rue Amiral Courbet (Chợ Bền-tuần mới), và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

VỪA LỚN TRỮ ĐỒ VẬT THỰC
NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HANG MOTTET VÀ CÔNG-TY

H. BLANC và HAUFF
Đường CATINAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ve)

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiện CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra
SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ
Sữa đặc không đường condensé

Vàng sữa béo lên

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVÉ-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THÀNH HÒA BÍN ĐỒ NỮ-TRANG
23, Rue Schroeder, 23 — Saigon

Kính. lời cho lạc-châu chư qui-khách đặng rỏ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiem-thời, rất nên xinh đẹp ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ Lớn, đường Thủy-binh (Rue des Marins) số 130, tục danh là hàng

cháo-úi, nên tôi thường hiểu ý qui-bà qui-cô ua dùng đồ nhẹ nhàn và huê-mỹ. Từ khi tôi mở 2 căn tiem ấy đến nay cũng nhờ ơn qui-bà chiểu cổ cho người đồng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lạc-châu hiệp hùng, lập tiem bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thành tựu.

Nay kính,

NGUYỄN-VĂN-LẠC đit BẮY-KHÁI.